

רחל (ישרט) מלקו Rachel (Yeshrat) Melku

00:00:02:09 00:00:00:15
לאבא שלי קוראים
"מלקו באדגו".

00:00:05:16 00:00:04:04
"באדגו פנהס".

00:00:11:20 00:00:06:16
ולאמא שלו קוראים
"ג'מבר יצחק ברלה".

00:00:15:12 00:00:13:23
זה מה שאני יודעת.

00:00:19:03 00:00:18:03
ואימא?

00:00:20:22 00:00:19:06
לאימא שלי קוראים
"היווט יצחק",

00:00:24:03 00:00:22:01
"דסטה מלקו".

00:00:30:00 00:00:28:14
איפה הם נולדו?

00:00:33:14 00:00:30:11
אימא שלי נולדה ב"צגדה",

00:00:34:21 00:00:33:18
כך אמרו לי לפחות.

00:00:38:06 00:00:35:21
אחרי זה, היא עברה
ל"מדרהגבטה",

00:00:44:03 00:00:40:01
ואז ל"דמו",
ושם הם נשארו.

00:00:49:19 00:00:47:23
אימא שלי התחתנה שם.

00:00:52:14 00:00:50:19
ואז היא עברה ל"וולקאית".

00:00:56:07 00:00:53:21

והמשפחה מצד אבי מ"וולקאית".

00:00:59:11 00:00:57:05

הוא הביא אותה
מ"גמו" ל"וולקאית".

00:01:00:09 00:00:59:12

ל"וולקאית"?

00:01:01:19 00:01:00:10

"לוולקאית".

00:01:04:21 00:01:03:07

הם גרים ב"וולקאית".

00:01:08:10 00:01:06:11

ו"מוולקאית"...

00:01:10:04 00:01:08:19

"וולקאית", זה מחוז?

00:01:13:17 00:01:11:00

"וולקאית" זה השם של המקום.

00:01:17:14 00:01:15:00

אני לא כל-כך יודעת
אם זה מחוז.

00:01:20:06 00:01:18:13

איך קוראים למקום
שהם היו בו?

00:01:21:13 00:01:20:08

המקום שהיו בו?

00:01:22:17 00:01:21:21

"וופארגף".

00:01:25:14 00:01:24:07

קוראים למקום "וופארגף".

00:01:26:19 00:01:25:15

"וופארגף" בתוך "וולקאית".

00:01:27:17 00:01:26:20

כן.

00:01:34:23 00:01:29:18

ושם היא ילדה אותי
ואת אחותי הגדולה,

00:01:36:02 00:01:35:00
קוראים לה "פטאו מלקו".

00:01:40:01 00:01:37:12
ואז את "ברצ'וקו מלקו" ז"ל.

00:01:43:09 00:01:41:03
ואז את "ניינה", השלישית.

00:01:46:02 00:01:44:12
ואת "גרמאו", הרביעי.

00:01:50:03 00:01:49:00
והשאר...

00:01:54:00 00:01:51:12
"וורדש מלאקו",
הבת של אבא שלי,

00:01:59:09 00:01:55:19
"אדטו מלאקו" ו"יזאו מלאקו",
כל אלו ילדים של אבא שלי.

00:02:03:06 00:01:59:15
לאמא שלהם קוראים
"טבלץ מנצה דסטה זאודה".

00:02:16:20 00:02:09:20
אחרי זה יש את "למלם מלאקו",
"צ'אלאצ'וו מלאקו", "דג'ן מלאקו",

00:02:21:04 00:02:18:14
כל אלה הם ילדים של ההורים שלי.

00:02:25:09 00:02:22:24
יש לך תמונות של ההורים שלך?

00:02:34:02 00:02:30:13
זה אבא שלי,
"מלקו באדגו" ז"ל.

00:02:36:22 00:02:35:12
תרימי את זה למעלה קצת.

00:02:48:15 00:02:45:01
וזאת אמא שלי,
"היוואט יצחק" ז"ל.

00:02:57:15 00:02:54:12

זזה אחי "גרמאו",
הוא נעלם באתיופיה.

00:03:05:05 00:03:04:03
שוב, איך קוראים לאחייך?

00:03:07:06 00:03:05:06
"גרמאו מלקו"
- "גרמאו מלקו"?

00:03:09:24 00:03:07:09
הוא היה חייל?
- כן, הוא היה בצבא.

00:03:16:03 00:03:10:20
הוא שלח מכתב לאבא שלי,
שהוא נמצא במקום שנקרא "הרר".

00:03:18:08 00:03:16:13
הוא נסע לחפש אותו
במשך 3 חודשים.

00:03:21:06 00:03:19:11
הוא החליט לחזור,
כי הוא לא מצא אותו.

00:03:23:11 00:03:21:23
הוא חזר ביום חמישי.

00:03:26:18 00:03:23:24
וכשהוא חזר, אימא שלי
ושאר המשפחה חיכו לו מוכנים,

00:03:30:24 00:03:26:19
כי ביום ראשון כבר התחילו
את המסע לארץ ישראל מאתיופיה.

00:03:33:11 00:03:31:20
הוא חיפש אותו 3 חודשים
והוא לא הצליח למצוא אותו.

00:03:36:09 00:03:33:18
אחרי שאנחנו כבר הגענו,
אחרי שאנחנו כבר הגענו,

00:03:41:03 00:03:37:08
הוא היה מחפש
אנשים וקרובי משפחה.

00:03:42:23 00:03:41:17
הוא שלח מכתב לסבא וסבתא שלי.

00:03:45:18 00:03:43:06
במכתב הייתה תמונה,
התמונה שהראיתי לך קודם.

00:03:47:08 00:03:45:19
לא הייתה לנו תמונה לפני זה.

00:03:51:02 00:03:47:20
במכתב הראשון ששלח,
אבא שלי לא מצא אותו.

00:03:53:04 00:03:51:14
כל התמונות הגיעו אחרי שעזבנו.

00:03:54:16 00:03:53:16
הוא שלח שתי תמונות.

00:03:57:14 00:03:54:22
בתמונה הראשונה,
הוא עם כל הציוד הצבאי.

00:04:02:15 00:03:57:19
את התמונה הזאת אין לי,
אבל רואים אותו עם כל הציוד.

00:04:05:20 00:04:03:07
הוא הגיע אחרי שכבר הלכתם?

00:04:09:18 00:04:06:08
לא, הוא שלח מכתב
לסבא וסבתא שלי.

00:04:12:14 00:04:10:15
והם עדיין היו שם?
- כן, הם עדיין היו שם.

00:04:17:18 00:04:12:22
אבל לפני שהגענו, אבי חיפש אותו
במשך 3 חודשים ולא מצא אותו.

00:04:19:10 00:04:17:19
בסוף הוא ויתר
והגענו לארץ ישראל.

00:04:26:08 00:04:19:23
הוא חיפש קרובי משפחה לשלוח להם
מכתבים ותמונות, שאותם קיבלנו דרכם.

00:04:29:19 00:04:27:03

והם לא ראו או פגשו אותו?
- לא, הם לא פגשו אותו.

00:04:34:07 00:04:30:03
זה היה רק דרך מכתבים?
- באיזשהו שלב גם הם עזבו את המקום.

00:04:40:05 00:04:37:23
ולא הייתה לו יותר
תקשורת איתם.

00:04:42:06 00:04:40:16
אבל אחרי זה,

00:04:46:21 00:04:42:18
כשדודה שלי, "מולאו מאמו",

00:04:50:12 00:04:47:12
שמעה שמועות שגם הוא מחפש אותנו,
היא התחילה לחפש אותו בעצמה.

00:04:56:15 00:04:50:16
אנשים סיפרו לה שראו אותו
כשהחילים של "דרג" הגיעו לעיר.

00:04:58:23 00:04:57:08
אבל התזמון לא היה טוב,

00:05:03:07 00:04:59:00
כי היא הייתה צריכה כבר
לעלות למטוס כדי לעלות לארץ.

00:05:10:14 00:05:03:19
כשסיפרה לנו את זה,
היא מאוד כעסה שלא מצאה אותו.

00:05:14:12 00:05:12:08
כל זה היה כשהגענו לארץ.

00:05:19:15 00:05:15:08
אחרי זה, גם אחים שלי
נסעו לחפש אותו.

00:05:26:11 00:05:20:05
"דג'ן" ו"צ'אלאצ'וו", נסעו פעמיים
כדי לחפש אותו, אבל לא מצאו אותו.

00:05:30:13 00:05:27:11
עד עכשיו הם מנסים,
אבל עדיין לא יודעים איפה הוא.

00:05:38:06 00:05:32:10
למה קראו לך בשם "רחל"?

00:05:39:18 00:05:38:07
זה שם מהתנ"ך.

00:05:42:22 00:05:39:20
סבא שלי מצד אבא היה "קס".

00:05:45:05 00:05:44:04
קראו לו "דפטרה באדגו".

00:05:53:04 00:05:46:11
אני יכולה לחזור אחורה?
- כן, כן, בטח.

00:05:56:02 00:05:53:20
"אבא באדגו".

00:05:59:01 00:05:56:23
"פתג מלאקו"...

00:06:05:16 00:06:00:04
"פתג מלאקו" ו"מח'ארי מלאקו",
שניהם היו אחים,

00:06:08:13 00:06:06:17
"פתג מלאקו"
היא סבתא שלנו.

00:06:11:21 00:06:08:19
ואז "מח'ארי מלאקו" נפטר.

00:06:15:15 00:06:13:08
זה היה אחרי שהיא
ילדה את "באדגו".

00:06:19:07 00:06:16:02
אחרי שאח שלה "מח'ארי" נפטר,
היא נכנסה לדיכאון קשה,

00:06:24:07 00:06:20:07
והחליטה לספר לבעלה
שהיא מתכוונת להתנזר ולהתגרש.

00:06:30:16 00:06:29:14
מפה לשם,

00:06:33:13 00:06:31:08

אחרי שהאחיין שלה נולד,

00:06:36:24 00:06:34:05
החליטו לקרוא לו בשם "מרשה",
אבל היא החליטה לקרוא לו "אלם בקה".

00:06:39:06 00:06:37:14
המשמעות היא "סוף העולם", מבחינתה
אין טעם לחיים לאחר מות של אחיה.

00:06:42:22 00:06:39:20
היא נכנסה לדיכאון עמוק.

00:06:45:10 00:06:43:19
מכיוון שהמשפחה הייתה עשירה,

00:06:51:13 00:06:46:11
הוא רכש השכלה גבוהה,
הפך להיות "קס" והתחתן.

00:06:53:07 00:06:52:07
הוא ילד 2 ילדים.

00:06:57:18 00:06:54:01
לאחר מכן, אשתו
ו-2 הילדים נפטרו.

00:07:05:00 00:06:58:12
כדי שהוא יוכל להתחתן שוב,
הוא היה צריך למצוא אישה דתייה.

00:07:08:10 00:07:07:04
הוא היה צריך אישה מהמעמד הגבוה.

00:07:13:14 00:07:08:16
מכיוון שב"וולקאית" רובם היו משפחה,
קשה למצוא מישהו שרחוק ממך 7 דורות.

00:07:21:14 00:07:14:14
לפי השמועות, "אבה באדגו"
ביקש עזרה מנוצרי מלומד.

00:07:28:13 00:07:23:20
הוא ביקש ממנו
שימצא בשבילו אישה יהודיה.

00:07:33:20 00:07:29:13
מכיוון שהנוצרי היה מאוד מקושר
עם כל הסוחרים ועשירים באתיופיה,

00:07:39:24 00:07:34:04
הוא ניצל את הקשרים שלו כדי
למצוא אישה מתאימה מ"בית ישראל".

00:07:45:24 00:07:41:05
מפה לשם, הסוחרים הגיעו
ל"שירה" ב"תגראי".

00:07:49:10 00:07:47:03
ושאלו אנשים מקומיים
אם הם מכירים אנשים מ"בית ישראל".

00:07:54:20 00:07:49:17
הם אמרו להם שיש מקום
של "בית ישראל", אנשים עשירים.

00:07:59:10 00:07:56:05
הם אמרו להם שהם אנשים
מאוד מכובדים וכיוונו אותם לשם.

00:08:05:07 00:08:00:14
בסופו של דבר,
הם הצליחו להגיע למקום.

00:08:09:08 00:08:05:24
נכנסים למקום בליווי של שומר,
לא נכנסים סתם.

00:08:12:11 00:08:10:13
לאחר שדיברו עם השומר,

00:08:19:00 00:08:13:23
השומר הלך לעדכן את בעל הבית
שיש אורחים שבאו לבקר.

00:08:21:07 00:08:20:05
הוא אמר לשאול אותם
מאיפה הם הגיעו.

00:08:24:13 00:08:23:09
הם טענו שהם באו ממקום רחוק,

00:08:29:21 00:08:25:16
והוא הורה לעובדים שירחצו להם
את הרגליים ויתנו להם אוכל ושתייה.

00:08:34:10 00:08:30:01
אחרי שהם נחו, הכניסו אותם לאולם.

00:08:38:21 00:08:37:05

"אבה יצחק" יצא כדי לשוחח איתם.

00:08:41:13 00:08:38:22
לאיש קוראים "יצחק ברלה".

00:08:43:22 00:08:42:12
הוא אבא של אמא שלי, "ג'מבל".

00:08:46:15 00:08:44:19
הוא שאל, "למה הגעתם לכאן?"

00:08:48:24 00:08:46:22
"שלחו אותנו לכאן".

00:08:50:09 00:08:49:00
"מאיפה?"

00:08:52:17 00:08:51:03
"מוולקאית".

00:08:53:19 00:08:52:19
"מי שלח אתכם?"

00:08:56:22 00:08:53:20
הם אמרו לו שהם באו בשביל כלה.

00:08:58:14 00:08:57:10
"אין לי בת להביא לכם!"

00:09:04:17 00:08:59:18
"לא באנו סתם, אדוני,
אנחנו יודעים שיש לך".

00:09:06:24 00:09:05:19
"אמרתי לכם שאין לי בת!".

00:09:10:15 00:09:07:00
סבתא שלי סיפרה לי את כל זה,
אני כמובן לא ראיתי כלום.

00:09:13:10 00:09:12:10
אחרי שהוא אמר
להם שאין לו בת,

00:09:18:03 00:09:13:11
הם נשארו שם ללילה,
וחזרו לאיש ששלח אותם.

00:09:21:01 00:09:18:24
הם סיפרו לו שמצאו מישהו.

00:09:25:23 00:09:21:18

"הוא טען שאין לו בת,
אבל אנחנו יודעים בוודאות שיש".

00:09:33:23 00:09:26:23

אחרי כמה ימים,
האיש הלך לשם בעצמו.

00:09:42:07 00:09:36:07

הם הגיעו לשם
וקיבלו אותם בכבוד,

00:09:46:16 00:09:43:10

הוא אמר "אדוני, אני זה ששלחתי
את האנשים אליך לפני מספר ימים".

00:09:49:03 00:09:46:17

"אבל אני אמרתי לכם שאין לי בת!"

00:09:56:11 00:09:49:20

הוא ענה, "אין צורך לדאוג, אדוני,
אני בטוח שתאהב את ההצעה שלי".

00:09:59:14 00:09:56:12

והמשיך, "אני כמו ההורים שלו",

00:10:07:03 00:10:00:04

"מדובר באיש עשיר, חכם ומשכיל."
הוא ניסה לשנות את הדעה שלו,

00:10:09:07 00:10:07:23

אבל הוא לא הסכים.

00:10:16:17 00:10:09:22

הוא אמר "היא ילדה והוא בלי הורים!
איך אתה מצפה ממני שאסכים לזה?"

00:10:18:05 00:10:17:02

"היא לא נטל, היא הבת שלי!"

00:10:25:19 00:10:19:01

"נראה לך הגיוני שאתן את הבת שלי
שעדיין לא יכולה לדאוג לעצמה?"

00:10:28:13 00:10:26:11

הוא ענה לו ככה,
וכמובן שלאיש היה גם מה להגיד,

00:10:32:16 00:10:29:01

אבל בסופו של דבר,
הוא לא קיבל אישור וחזר לאזור שלו.

00:10:34:09 00:10:33:06
הנוצרי.

00:10:36:23 00:10:35:05
אחרי שהוא חזר למקום שלו,

00:10:40:02 00:10:37:15
הוא הלך בפעם השלישית
עם "אבה באדגו" ז"ל.

00:10:48:02 00:10:43:06
אומרים שהוא היה איש
חכם ויפה תואר.

00:10:51:10 00:10:48:14
ממה שאמרו לנו,
חבל שלא ראינו אותו.

00:10:56:08 00:10:53:10
לאחר שראו אותו,

00:11:00:12 00:10:56:23
הם אמרו שהם מוכנים לזה בתנאי
שהוא עובר לפה ולא היא לשם.

00:11:08:08 00:11:01:21
והוא טען שהוא לא יכול לעזוב
את כל העושר שיש לו ולבוא לכאן.

00:11:09:18 00:11:08:17
הוא גם לבד, בנוסף לזה.

00:11:17:02 00:11:11:08
הוא התנגד לזה בחריפות.

00:11:24:05 00:11:17:16
הנוצרי טען שאחד מהם חייב
להתפשר כדי שזה יעבוד.

00:11:27:03 00:11:25:07
"אבה באדגו" לא רצה להתפשר.

00:11:31:11 00:11:29:04
אחר כך הם דיברו הרבה...

00:11:34:21 00:11:31:23
בסוף הוא השתכנע.

00:11:40:18 00:11:38:12
בפעם השלישית, הם הלכו וסגרו.

00:11:42:10 00:11:40:23
והתחתנו.

00:11:47:21 00:11:44:00
והביאו את הילד הראשון שלהם
שנקרא "אסרסאי באדגו".

00:11:53:17 00:11:48:11
הם קראו לו בשם זה,
כי מתו לו 2 ילדים לפני זה.

00:12:00:08 00:11:54:04
השם "אסרסאי" (משכיח) נועד, כדי
להגיד שנולד של משהו חדש בחיים.

00:12:03:10 00:12:01:01
אחרי "אסרסאי", נולד "ילמה".

00:12:07:21 00:12:04:03
"ילמה באדגו"
- אחרי "אסרסאי", "ילמה באדגו".

00:12:12:07 00:12:08:05
ואז "אריאני באדגו"
ו"תסהלה באדגו".

00:12:13:16 00:12:12:16
4 ילדים בסך הכול.

00:12:17:06 00:12:14:02
לאחר שילדו 4 ילדים,

00:12:20:06 00:12:17:11
הוא החליט לחזור ל"וולקאית".

00:12:25:10 00:12:21:05
הם ארגנו את כל את המזון, חיות
ואת כל מה שהם היו צריכים.

00:12:29:08 00:12:25:24
לאחר שהם ארגנו הכול,
הם עברו ל"וולקאית" עם 4 ילדיהם.

00:12:31:15 00:12:30:02
יש לי שאלה קטנה.
- כן.

00:12:34:13 00:12:32:16
קודם לכן, אמרת לי ש"אבה באדגו",
- כן?

00:12:42:08 00:12:36:24
שלח אנשים כדי למצוא כלה.

00:12:46:19 00:12:42:23
לאן הם הלכו
כשחיפשו בשבילו כלה?

00:12:48:22 00:12:47:02
מ"וולקאית" ל"טגראי".
- "טגראי".

00:12:51:11 00:12:49:10
מאיפה?
- מ"וולקאית".

00:12:56:15 00:12:52:08
הם הלכו מ"וולקאית"
ל"שירה" לסחור.

00:13:04:16 00:12:57:16
ועל הדרך, הנוצרי ביקש מהם
לחפש אישה יהודייה מהמעמד הגבוה.

00:13:09:00 00:13:06:02
והוא סיפר להם על מקום
שיש בו "בית ישראל".

00:13:17:16 00:13:11:05
הוא אמר להם שיש מקום בשם "אדייבו",
שיש בו יהודים עשירים ומשכילים.

00:13:22:02 00:13:17:19
וכך הם הגיעו למקום,
בעזרת המידע שהנוצרי נתן להם.

00:13:25:11 00:13:22:06
הם הגיעו לשומרים שלו,
והם הכניסו אותם לביתו.

00:13:27:18 00:13:26:01
כך הם נכנסו.

00:13:35:10 00:13:28:16
לאחר שעשו להם הכנסת אורחים,
"יצחק ברלה" ז"ל יצא ודיבר איתם.

00:13:44:20 00:13:39:06
קודם לכן אמרת
ש"אבה באדגו" היה איש יפה תואר,

00:13:52:15 00:13:46:07
תוכלי לפרט יותר
על המראה שלו?

00:13:54:08 00:13:53:04
איך הוא היה נראה?

00:13:59:08 00:13:55:09
לפי מה שאמרו לי,
הוא לא היה נמוך,

00:14:02:13 00:13:59:21
אומרים שהוא היה מאוד יפה.

00:14:05:19 00:14:02:21
אבל כשהם ראו אותו,

00:14:09:00 00:14:06:06
הם נדהמו מאיך שהוא נראה,
מהכריזמה ומההשכלה שהיו לו.

00:14:16:10 00:14:09:14
בהתחלה הוא לא האמין לסיפורים,
וגם לא האמין שמדובר ביהודי.

00:14:21:20 00:14:18:07
הם היו צריכים לראות בעיניהם
כדי להאמין ולהשתכנע.

00:14:27:01 00:14:22:19
אף אחד לא מאמין לסיפורים
במקרים האלו, צריך הוכחות.

00:14:30:19 00:14:27:23
לראות ולשמע משהו,
זה שתי דברים שונים.

00:14:37:06 00:14:31:10
אם אני אגיד לך 10 פעמים שמישהו
נראה ככה או עושה ככה, מי יאמין?

00:14:38:04 00:14:37:08
צריך לראות.

00:14:42:23 00:14:38:14

בהתחלה הוא קיבל את זה,
אבל אחרי שהוא הלך עם האיש עצמו,

00:14:50:13 00:14:43:18

זה כבר היה סיפור אחר,
הנוצרי האמין שזה צריך לקרות.

00:14:51:24 00:14:50:14

מי?
- הנוצרי.

00:15:00:06 00:14:54:00

אחר-כך הם הגיעו להסכם
וקבעו תאריך לחתונה.

00:15:05:05 00:15:01:00

הם התחתנו, הביאו 4 ילדים,
ואז החליטו לעבור ל"וולקאית".

00:15:07:15 00:15:06:11

ואיך קראו לאישה?

00:15:09:02 00:15:07:17

"ג'מבר", "ג'מבר יצחק".
- "ג'מבר יצחק".

00:15:18:16 00:15:14:20

כל אלו נולדו ב"אדייבו"?

00:15:21:06 00:15:18:23

כן, ארבעתם נולדו ב"אדייבו".

00:15:26:16 00:15:21:08

"אסרסאי באדגו", "אריאני באדגו",
"ילמאו באדגו" ו"תסהללו באדגו",

00:15:29:03 00:15:26:18

כולם נולדו ב"אדייבו".

00:15:32:09 00:15:30:01

הם הגיעו ל"וולקאית"
עם 4 ילדים מ"אדייבו".

00:15:33:17 00:15:32:19

וכל השאר,

00:15:39:15 00:15:34:16

"דניאל", "מחרט", "מלקו",
"בליינש" ו"מאמית",

00:15:42:19 00:15:40:03
נולדו ב"וואפארגף"
בתוך "וולקאית".

00:15:46:07 00:15:43:08
הבית שהוא בנה עדיין קיים.

00:15:52:02 00:15:49:05
הגדר מאוד גבוהה.

00:15:55:04 00:15:52:11
הגדר עדיין קיימת.
- מי בנה אותה?

00:15:57:07 00:15:55:15
"אבה באדגו" בעצמו.

00:15:58:15 00:15:57:16
הבית הראשון שלו.

00:16:01:10 00:15:58:21
ב"וולקאית"?
- כן, מייד כשהגיע מ"אדייבו".

00:16:04:04 00:16:01:22
היו לו הרבה אדמות.

00:16:08:12 00:16:04:23
בכל מקרה, הוא קנה
שפחה לסבתא שלי,

00:16:11:05 00:16:08:24
שתפקידה היה לטחון מזון.

00:16:12:22 00:16:12:00
ועוד שפחה, שתפקידה
היה להאכיל ולקלח ילדים.

00:16:16:14 00:16:14:07
ואז הוא קנה עוד 4,

00:16:20:03 00:16:17:24
בסוף היו לו 8 עבדים.

00:16:26:08 00:16:20:07
חלקם בחקלאות, חלקם עם בעלי החיים,
הוא היה אדם מאוד עשיר.

00:16:33:07 00:16:28:11
מכיוון שסבתא שלי

הייתה מבוגרת,

00:16:42:21 00:16:35:22
הייתה אישה מבוגרת שתפקידה היה לעזור לאימא שלי ולטפל בסבתא שלי.

00:16:46:11 00:16:43:23
והוא, בגלל שהיה "קס",

00:16:50:05 00:16:46:18
הוא לא היה לובש את אותם בגדים שלבש יום לפני.

00:16:57:00 00:16:50:15
הוא אפילו היה לוקח את הבגדים בשקית לכביסה והיה לובש אותם כשהם רטובים.

00:17:02:17 00:16:57:12
כך אימא שלי הייתה מספרת לנו.

00:17:05:16 00:17:02:19
הוא היה אדם מאוד דתי.

00:17:07:13 00:17:06:12
הוא מאוד כיבד את הדת.

00:17:10:21 00:17:09:11
מפה לשם,

00:17:20:02 00:17:16:00
הוא ארגן לבתו, "תסהלו באדגו",

00:17:24:17 00:17:20:24
5 פרות, סוס אחד בשביל נסיעות,

00:17:31:01 00:17:26:01
ושק מטבעות, כל זה נשלח לבתו "תסהלו באדגו" ב"אמח'רה".

00:17:37:07 00:17:33:11
ולבתו "ק'פאיי" קנה שפחה שתפקידה לטפל בילדים.

00:17:46:10 00:17:39:10
ולבתו "לסית באדגו" קנה 5 פרות ועבד בשם "אווק'ה".

00:17:57:00 00:17:51:12
ואשתו של בנו, שהיא עשירה מ"צגדה", הביאה 5 פרות ושפחה.

00:18:06:10 00:18:01:19
עשירים היו מתחתנים עם עשירים.

00:18:13:19 00:18:07:07
לכן בכל פעם שיש חתונה, המשפחה של הכלה צריכים לשחרר אותה עם מתנות.

00:18:20:10 00:18:14:22
הכלה של הבן שלו הייתה מאוד יפה והביאה איתה שפחה יפהפייה.

00:18:23:15 00:18:21:07
ובזמן המחזור, כשהייתה צריכה לישון בבית נפרד,

00:18:25:01 00:18:24:01
היא לא הייתה ישנה לבד.

00:18:29:15 00:18:25:06
כיוון שהיא עשירה, השפחה הייתה מצטרפת אליה.

00:18:32:17 00:18:30:07
היא הייתה ישנה איתה בבית הנפרד? - כן, היא הייתה מצטרפת אליה.

00:18:38:23 00:18:34:02
בזמן שהן היו שם, הן הדליקו אש ושכחו לכבות אותה.

00:18:40:15 00:18:39:09
לכן הן נשרפו שם ומתו.

00:18:42:08 00:18:41:10
שתיהן? - כן, שתיהן.

00:18:45:14 00:18:44:16
שתיהן נהרגו.

00:18:49:14 00:18:45:23
רק בבוקר גילו שהן נהרגו בשרפה.

00:18:54:05 00:18:50:13
לאחר מכן, "אבה אסרסאי" התחתן עם "אדיי אברה".

00:19:00:06 00:18:55:22
בגלל שגם היא איבדה את בעלה.

00:19:02:12 00:19:00:20
ואז הם הביאו לעולם 4 ילדים,

00:19:06:06 00:19:02:21
"אח'דגה אסרסאי" הבכור,

00:19:13:18 00:19:07:06
"ילקובש", "פרדה" ו"פרנטאי".

00:19:22:13 00:19:17:19
קודם לכן אמרת שהם היו
עשירים בשני הצדדים,

00:19:29:01 00:19:23:23
איך היו בוחנים את
העושר פעם באתיופיה? ומה זה?

00:19:32:14 00:19:30:24
ממה שראית או ממה ששמעת.

00:19:37:07 00:19:33:08
עושר הוא,

00:19:42:09 00:19:39:05
כאשר שיש לך הרבה
חיות, עובדים,

00:19:48:23 00:19:43:01
כאשר חקלאי מצליח
לזרוע בכל תקופה,

00:19:56:06 00:19:49:06
כאשר מצליחים לגדל
כל מזון שצריך,

00:20:00:20 00:19:57:14
וכאשר מוכרים
את כל זה, יש עושר.

00:20:08:02 00:20:02:09
סבתא שלי סיפרה לי,

00:20:12:12 00:20:08:02
שיום אחד אימא שלי בכתה.

00:20:14:13 00:20:13:09
כששאלו אותה למה היא בוכה,

00:20:19:23 00:20:15:06

היא ענתה "אני לא מבינה למה מכרתי את עצמי, אני מתגעגעת למקום שלי".

00:20:21:24 00:20:19:24
מי ששאלה הייתה אישה מבוגרת שראתה אותה בוכה.

00:20:25:09 00:20:22:21
היא שאלה, "למה את בוכה?"

00:20:30:24 00:20:25:18
והיא ענתה,
"כי אני מתגעגעת לכפר שלי."

00:20:33:21 00:20:31:17
עכשיו, לא היה טלפון באותה תקופה.

00:20:37:11 00:20:34:12
היא אמרה לה,
"כאשר הסוחרים נוסעים לשם,"

00:20:40:23 00:20:38:13
"אני אעדכן אותך ואת תשלחי את השרשרת שלך לאבא שלך."

00:20:44:20 00:20:41:24
היא אמרה לה שזה ייתן לו סימן שאת מתגעגעת.

00:20:48:21 00:20:45:10
והיא עשתה את מה שהאשה אמרה לה.

00:20:57:20 00:20:50:20
ואז "יצחק באלו" הגיע מ"אדייבו" עם הסוס והעבד שלו.

00:21:00:06 00:20:58:00
כשהגיע, "אבה באדגו" לא היה בבית.

00:21:02:07 00:21:00:13
הוא הלך?
- כן, הוא לא היה בבית.

00:21:08:21 00:21:03:11
כשהגיע, הוא ראה שיש חוות לכל סוגי חיות,

00:21:14:24 00:21:09:07

הפרות, השוורים והשאר היו בנפרד,
היו להם בבית 4 חוות רק לבקר.

00:21:16:11 00:21:15:11
ארבעה חוות.

00:21:21:05 00:21:17:16
הוא ראה את כמות האוכל,
כל ה"דגושה" בתוך "גוטר",

00:21:26:04 00:21:21:18
כל הברברה היה בתוך "ק'ופו",
אפילו היו להם שקים מלאים במלח.

00:21:30:07 00:21:27:06
ואז הוא שאל אותה, "בתי ג'מבר",
מה קרה לך? את רעבה? חסר לך משהו?"

00:21:32:00 00:21:30:15
והיא ענתה לו,
"אבא, לא חסר לי כלום".

00:21:33:14 00:21:32:07
ואז הוא שאל אותה,
"אז מה הבעיה?"

00:21:35:02 00:21:33:21
"למה את ממררת בבכי ככה?"

00:21:40:04 00:21:35:03
ואז הוא אמר לה שהוא יחזור
לפני ש"באדגו" חוזר, ולא חזר.

00:21:46:15 00:21:40:16
היא הבינה שעליה להיות חזקה.

00:21:51:13 00:21:47:19
הוא הגיע אחרי שהיא
שלחה לו את השרשרת?

00:21:53:02 00:21:51:17
כן, כי הוא דאג
שקרה לה משהו.

00:21:59:13 00:21:53:04
זוה רחוק, מרחק של 4 ימים.

00:22:04:10 00:22:01:04
ואחרי שהוא ראה שהיא בסדר?

00:22:07:12 00:22:04:12
הוא ראה שהיא חיה טוב
ושלא חסר לה כלום,

00:22:12:18 00:22:08:01
הוא ראה שזה סתם מפיוק,
יש לה בעל שדואג לה כמו אבא ואמא,

00:22:17:04 00:22:13:01
היא הייתה אומרת שהוא היה
דואג לה כאילו היא הבת שלו.

00:22:19:11 00:22:17:24
היו לה עובדות שהיו עושות
את העבודה בשבילה,

00:22:20:18 00:22:19:18
היא לא עבדה.

00:22:25:14 00:22:21:19
חוץ מכמה דברים שהיא עשתה מרצונה,
היא לא הייתה צריכה לדאוג לדבר.

00:22:27:00 00:22:25:20
היא הייתה מאוד עשירה.

00:22:34:00 00:22:27:10
השפחות היו עושות את כל העבודה,
להאכיל את הילדים, לטחון מזון,

00:22:36:09 00:22:34:21
ככה היא הייתה.

00:22:40:12 00:22:36:19
לעובדים שלו, היו להם שמות.

00:22:46:10 00:22:40:24
כמו שאמרתי לך קודם לכן,
לשמות של הילדים שלו הייתה משמעות.

00:22:52:04 00:22:48:13
שמות כמו, "אסרסאי",
"ילמא", "אראייני",

00:22:55:08 00:22:52:09
כולם שמות של חזון,
עם משמעויות עמוקות.

00:22:58:12 00:22:56:00
כמו "אסרסאי":

"בזכותך המשכתי הלאה".

00:23:01:21 00:22:58:16
והמשמעות של "ילמא" זה,
"שישגשג" (בעתיד).

00:23:06:13 00:23:03:20
ו"אראיני" זה "לראות",
לראות את החיים שאלוהים נתן לו.

00:23:09:16 00:23:07:21
וגם "תסלה".

00:23:11:04 00:23:09:18
זה אומר,
"השגתי את מה שדמיינתי".

00:23:13:19 00:23:11:21
לכל שם הייתה משמעות.

00:23:17:02 00:23:15:02
זה ייקח הרבה זמן אם אגיד לך
את המשמעות של כל שם.

00:23:18:24 00:23:17:12
ולעובדים שלו...

00:23:21:21 00:23:19:10
לעבד הראשי שלו,
הוא קרא לו "וונדמארנ".

00:23:26:20 00:23:24:00
ל"שפחה" הוא קרא "אזגבהר זמדה",

00:23:30:20 00:23:29:16
ולאחת מהן קרא "אזגבהר אוואקה".

00:23:36:11 00:23:33:00
ולאחד מהם "ק'סעוואי",
אתה יודע מה "ק'סעוואי".

00:23:40:19 00:23:37:16
ולעוד אחד "אזגבהר אוואקה".

00:23:42:10 00:23:40:23
זה ממשיך ככה.

00:23:45:05 00:23:43:03
ואז אנשים לא הבינו
את ההצלחה שלו.

00:23:50:03 00:23:45:12
לא הבינו איך הוא והילדים שלו
כל-כך עשירים, וכל זה בלי אחים.

00:23:56:10 00:23:50:11
הם תכננו להרוג אותו
ולזרוק את הגופה שלו לנהר.

00:23:57:23 00:23:56:13
הם אפילו לא רצו
להרוג אותו ברובה.

00:24:01:11 00:23:58:23
כל זה מקנאה?
- כן, רק מקנאה.

00:24:04:15 00:24:02:14
כולם היו יהודים,
הם היו שלושה יהודים.

00:24:06:24 00:24:05:04
שני אחים ובן דוד שלהם.

00:24:11:07 00:24:08:22
הם תכננו לחנוק אותו
ולזרוק אותו לנהר.

00:24:16:08 00:24:11:20
הם יצאו כשהוא הלך לנהר
כדי לרחוץ את עצמו.

00:24:20:14 00:24:17:23
הם ידעו שהוא תמיד
עושה את זה,

00:24:24:02 00:24:21:12
לכן הם תכננו לעשות את זה.

00:24:26:08 00:24:24:24
בזמן שהם מתכננים את זה,

00:24:29:10 00:24:27:20
ביום האחרון, אחד מהם אמר,

00:24:34:01 00:24:29:14
"נגיד שהרגנו "באדגו" אחד,"

00:24:40:05 00:24:35:04
"נגיד שהצלחנו להרוג אותו"

ולזרוק את הגופה שלו לנהר,"

00:24:46:22 00:24:42:05
"מה אם מישהו או אחד העובדים
יראה אותנו חונקים אותו?"

00:24:51:11 00:24:47:23
"מה אתם חושבים?
שהילדים שלו לא יגיבו?"

00:24:55:16 00:24:52:17
לאחר מכן הוא פרש,
כי הוא חשב קדימה.

00:25:00:24 00:24:56:04
הילדים שלו עדיין ילדים,
הם עדיין תלויים בהורים,

00:25:06:21 00:25:01:05
אבל הם חשבו על מה שעלול
לקרות כאשר הילדים שלו יגדלו,

00:25:10:15 00:25:07:16
והרעיון בכלל היה שלהם.

00:25:16:18 00:25:11:02
כל המידע זה הגיע מהם,
כי רק שלושתם ידעו על התכנית.

00:25:19:14 00:25:17:10
בהתחלה זה היה רק ביניהם.

00:25:22:12 00:25:20:07
בסופו של דבר
הם לא הרגו אותו,

00:25:25:14 00:25:23:13
כל זה היה לפני שהוא
חיתן את הילדים שלו.

00:25:28:06 00:25:26:03
אחרי זה, הוא כמובן
גידל וחיתן את הילדים שלו.

00:25:30:17 00:25:29:18
רק אחרי זה הוא נפטר.

00:25:32:17 00:25:30:21
עכשיו סיפרתי לך
את מה שקרה לפני כן.

00:25:37:09 00:25:33:07
הם רצו להרוג אותי
כשהילדים שלו היו קטנים.

00:25:39:14 00:25:38:14
בסופו של דבר,

00:25:47:18 00:25:40:18
הוא היה אדם מאוד מאמין וטוב לב,
מעולם לא חשב לפגוע במישהו.

00:25:50:16 00:25:48:10
הוא גדל לבד, כי אימא שלו נפטרה
ודודה שלו לא הייתה איתו כל-כך.

00:25:53:05 00:25:51:03
זה כמובן רק מפני שאחיה נפטר
והיא הייתה בדיכאון.

00:25:57:06 00:25:54:00
אבל לא החסירו לו דבר.

00:25:59:06 00:25:57:21
ואז הוא נפטר.

00:26:00:19 00:25:59:21
איך הוא נפטר?

00:26:03:14 00:26:00:22
הוא מת בשיבה טובה,
זה היה מאלוהים.

00:26:05:05 00:26:04:01
הוא לא סבל יותר מדי.

00:26:09:05 00:26:05:14
לפי מה שסיפרו לי,

00:26:12:16 00:26:09:05
אבא שלי היה בן 13.

00:26:20:03 00:26:13:03
באותה תקופה, הוא היה הולך לאזור
אחר, אל בני דודים שלו, כדי ללמוד.

00:26:24:03 00:26:22:10
אחרי שהוא גילה שאבא שלו נפטר,

00:26:29:04 00:26:24:23

הוא אמר שאין טעם להישאר שם,
והלך לבני דודים שלו ונשאר שם,

00:26:31:06 00:26:29:15
ל"קפט'ה".

00:26:33:20 00:26:32:13
לילדים של "מרשי מח'ארי".
(בני דודים שלו).

00:26:38:12 00:26:34:08
זה המקום ש"פתג" הייתה בו.

00:26:40:24 00:26:39:02
בזמן שהוא למד שם,

00:26:46:18 00:26:41:10
"אדיי ג'מבר" אמרה שהוא לא צריך
להישאר שם כשאימא שלו עדיין בחיים.

00:26:52:08 00:26:49:08
הוא הגיע והתארס עם אימא שלי.

00:26:58:12 00:26:53:09
היא גדלה איתם שם,
היא הייתה רק בת 11.

00:27:03:21 00:26:59:22
היא הייתה כמו הבת של חמותה.

00:27:08:08 00:27:04:22
היא הייתה אומרת לכולם
שהיא לא צריכה לעבוד בשום דבר.

00:27:09:13 00:27:08:11
היא הייתה מאוד מפנקת אותה.

00:27:13:11 00:27:10:00
בזמן ש"אדיי ג'מבר"
לא הייתה נמצאת,

00:27:15:13 00:27:13:23
היא הייתה מבקשת מהעובדים,
שיתנו לה לעבוד במשהו,

00:27:20:06 00:27:15:24
אבל הם היו אומרים לה, ש"ג'מבר"
לא מרשה להם לתת לה לעבוד.

00:27:22:01 00:27:20:22

היא הייתה מאוד מפונקת.

00:27:25:24 00:27:24:08

כך היא הייתה מספרת לנו.

00:27:30:15 00:27:29:09

כשאני אומרת שהם היו עשירים,

00:27:33:00 00:27:31:00

יש חלב בכל מקום,

00:27:35:06 00:27:33:18

אחרי שהיו טוחנים "טף לבן",

00:27:39:11 00:27:37:06

הם היו מערבבים לתסיסה

עם "מיי צ'בה" ולא עם מים.

00:27:44:04 00:27:40:07

עם מה?

- עם "מיי צ'בה" (נוזל שעשוי מחלב).

00:27:45:10 00:27:44:10

בשביל התסיסה?

- כן.

00:27:47:15 00:27:46:10

אחרי שטוחנים את "הטף",

00:27:54:09 00:27:48:21

וכל השאריות, היו נותנים לכלבים

או לאנשים שרוצים לאכול את זה.

00:28:00:06 00:27:54:19

אבל לא היו מערבבים

את זה עם מים.

00:28:04:00 00:28:01:08

"טף לבן" עם "מיי צ'בה".

00:28:06:02 00:28:04:02

אימא שלי סיפרה לי את כל זה,

אני לא הייתי באותה תקופה.

00:28:07:20 00:28:06:18

תקופה של הרבה עושר.

00:28:12:10 00:28:08:16

גם אנחנו ראינו

וחוינו קצת מהעושר,

00:28:16:13 00:28:12:11
אבל של פעם, זה היה אחרת.

00:28:24:01 00:28:17:18
אנשים שהיו רעבים, גרושות או כל מי
שרע לו, היו מאכילים ועוזרים לו.

00:28:26:17 00:28:24:16
גרושות שהיו מגיעות ל"וולקאית",

00:28:31:24 00:28:26:17
היא הייתה אוספת אותן
ועוזרת להן כמו אימא ואבא.

00:28:35:01 00:28:33:21
חלקן אפילו היו מגיעות עם ילדים.

00:28:42:04 00:28:35:19
המשפחה הייתה מאוד עוזרת לעניים.

00:28:46:02 00:28:42:17
גרושות שהיו מגיעות עם ילדים,

00:28:47:07 00:28:46:05
את חלקן היא אפילו חיתנה.

00:28:55:00 00:28:48:00
הן היו מגיעות והיא הייתה דואגת להם
בדיוק כמו שהורה דואג לילדיו.

00:29:01:20 00:28:55:17
אפילו שהמשפחות שלהן היו ב"טגראי",
היא הייתה גורמת להן להרגיש בבית.

00:29:09:11 00:29:02:11
היא הייתה דואגת
בדיוק כמו אבא ואימא.

00:29:17:03 00:29:12:02
אימא שלי סיפרה לי
שגרו שם בין 6 ל-8 נשים.

00:29:19:20 00:29:18:09
עד 8 נשים, כך סיפרה לי.

00:29:28:10 00:29:21:10
עד עכשיו סיפרת לנו,
על העושר שהיה ל"אבה באדגו",

00:29:30:03 00:29:29:03
מה עם אשתו?

00:29:33:10 00:29:30:03
קודם לכן אמרת שהוא התחתן ונשאר
כמה שנים והביא לעולם 4 ילדים,

00:29:39:02 00:29:34:11
הוא עזב את כל העושר והגיע לשם?

00:29:39:24 00:29:39:03
לאן?

00:29:43:15 00:29:40:00
לאשתו.

00:29:48:19 00:29:44:02
ל"אדיי ג'מבר"?
- ל"אדייבו".

00:29:50:22 00:29:49:09
לא, "אדייבו" היה לפני.

00:29:55:11 00:29:51:20
לא, "אדייבו" היה לפני.
- אבל הוא היה גר שם, לא?

00:30:01:07 00:29:56:11
לכן אני שואל,
הוא עזב את כל העושר ועבר לשם?

00:30:08:18 00:30:01:19
הנוצרי היה האדם היחיד שסמך עליו,
הוא היה כמו בן משפחה בשבילו.

00:30:15:06 00:30:09:06
הנוצרי הבטיח שישמור על האדמות
והעושר בזמן שהוא נמצא ב"אדייבו".

00:30:17:06 00:30:15:14
הוא דאג לשמור על הדברים?
- כן הוא שמר על הכול,

00:30:22:05 00:30:17:20
אף אחד לא נגע באדמות
ובשאר העושר.

00:30:25:00 00:30:22:18
ואחרי שהוא חזר, הוא לקח על זה
אחריות והמשיך לדאוג למשפחה שלו.

00:30:31:18 00:30:26:04
הייתה תקופה שהילדים לא היו
נמצאים הרבה בבית, כשגדלו,

00:30:36:24 00:30:32:14
אחרי שהוא חידש לה את כל הבית,
סבתא שלי נפטרה שם.

00:30:44:09 00:30:38:00
הוא דאג שתהיה לה
קבורה מאוד מכובדת.

00:30:47:13 00:30:45:02
כמו של מלכים.

00:30:50:11 00:30:48:09
הוא החליט שהגופה שלה
לא תיכנס לאדמה עטופה רק בבד,

00:30:55:00 00:30:50:17
הוא דאג שיכינו
ארון קבורה במיוחד בשבילה.

00:30:59:03 00:30:55:13
היא הייתה אישה מאוד גדולה ויפה.

00:31:02:01 00:30:59:14
הוא אמר, "אימא שלי
לא תיכנס ישר לאדמה",

00:31:09:09 00:31:02:09
זה היה ארון עם מכסה,
ולקח 3 חודשים להכין אותו.

00:31:11:08 00:31:10:01
את הארון.

00:31:14:05 00:31:11:23
איזה 3 חודשים,
זה לקח 3 שנים.

00:31:16:23 00:31:15:07
הם הכינו את הארון.

00:31:18:04 00:31:17:01
כשהיא הייתה מאוד חלשה,

00:31:21:07 00:31:18:20
היא הבינה, והתלבשה חגיגי

והתיישבה, וישר אחרי זה היא נפטרה.

00:31:27:24 00:31:22:06
הוא דאג וטיפל בה עד הסוף, הוא
היה מורח אותה בחמאה שלא תתייבש,

00:31:35:04 00:31:28:12
הוא מורח אותה בידיים, בפנים,
היה לידה עד הסוף מבלי להתייאש.

00:31:38:01 00:31:35:16
מי היה עושה את זה?
- אבא שלי, לאימא שלו.

00:31:39:21 00:31:39:00
בבית שאבא שלו בנה.

00:31:44:20 00:31:40:13
גרנו בהרבה מקומות,
ב"גאמו", "צמבלה",

00:31:50:01 00:31:45:07
אבל באיזשהו שלב היא נשארה לבד,
כי כל העובדים כבר לא היו איתה.

00:31:56:22 00:31:50:11
חלקם התעשרו ועזבו, נגמרו כל הפרות
ושאר החיות, העבדים היו חופשיים

00:32:00:15 00:31:57:04
ועזבו את המקום.
חלקם נפטרו.

00:32:03:20 00:32:01:03
אחרי שכולם עזבו,
היא נשארה לבד.

00:32:07:01 00:32:03:21
אחרי שהיא נשארה לבד,

00:32:11:07 00:32:09:02
ההורים שלי היו גרים ב"גאמו".

00:32:14:18 00:32:11:14
בעקבות סכסוך שהיה ביניהם,
אימא שלי עברה ל"גאמו".

00:32:17:17 00:32:15:01
אחרי זה הם השלימו
וגרנו ב"גאמו" לתקופה קצרה.

00:32:19:02 00:32:18:02
כשגרנו שם,

00:32:21:12 00:32:19:17
סבתא שלי שלחה מכתב.

00:32:26:21 00:32:22:00
במכתב היה כתוב
שיבואו לקבור אותה.

00:32:34:07 00:32:28:01
ואז, אבא של אימא שלי אמר לה
ש"גברת ג'מבר" שלחה הודעה במכתב.

00:32:35:23 00:32:34:19
איך היא שלחה את ה"מכתב"?

00:32:43:11 00:32:36:17
דרך הסוחרים, זאת הייתה הדרך היחידה
לשלוח מכתבים, לא היו אז טלפונים.

00:32:46:22 00:32:44:02
ואז מחפשים מישהו שידע לקרוא,

00:32:53:22 00:32:47:09
ומקריאים את זה, אצלנו במשפחה
היו הרבה שידעו לקרוא,

00:32:56:10 00:32:54:05
אבל לא כולם ידעו.

00:33:01:24 00:32:57:00
בכל מקרה,
היא שלחה 3 או 4 מכתבים.

00:33:08:04 00:33:02:23
אימא שלי אמרה לעצמה שהיא לא יכולה
להרשות לעצמה להשאיר אותה לבד,

00:33:10:14 00:33:08:09
היא הייתה ב"זעלו" באותה תקופה.

00:33:16:20 00:33:11:02
"זעלו" זה מקום שאחותו הגדולה,
"לסית באדגו", הייתה נמצאת בו.

00:33:18:22 00:33:16:23
היא אמרה שרק "לסית"
זה לא מספיק,

00:33:22:11 00:33:20:07
"אני רוצה לראות את כולכם".

00:33:30:10 00:33:23:10
היה לה מאוד חשוב לראות את
הבן שלה ואשתו, אבא ואימא שלי.

00:33:35:17 00:33:31:09
אחרי זה כולנו היינו איתה,
היינו מכבסים לה את הבגדים.

00:33:44:02 00:33:37:02
אני זוכרת שאבא שלי היה
גוזר ומסדר לה את הציפורניים,

00:33:50:15 00:33:45:09
הוא היה מסדר לה גם את השיער
במספריים, היה לה שיער מאוד יפה.

00:33:54:14 00:33:51:08
ואנחנו היינו מקלחות אותה,
מחליפות לה בגדים ומעסות אותה.

00:34:02:00 00:33:55:18
והיינו מכבסות לה
את הבגדים כל בוקר.

00:34:05:04 00:34:02:15
היא הייתה תופרת
את הבגדים שלה בעצמה.

00:34:09:24 00:34:05:18
היא הייתה טווה
את חוטי הכותנה בעצמה.

00:34:16:15 00:34:10:24
והיא גם הייתה מאוד דתייה.

00:34:21:17 00:34:17:11
היא אף פעם לא הייתה אוכלת מבחוח,
כל מה שהייתה אוכלת היה תוצרת בית.

00:34:29:00 00:34:24:16
אני יכול להחזיר אותך קצת אחורה?
- כן, בסדר, אין בעיה.

00:34:33:00 00:34:29:00
בזמן ש"אבה באדגו"
התחתן והתגורר ב"אדייבו",

00:34:37:11 00:34:34:08
המשפחה של אשתו הייתה עשירה?

00:34:40:00 00:34:38:18
הם היו מאוד עשירים.

00:34:42:11 00:34:40:10
הם היו בעלי עבדים ושומרים.

00:34:48:04 00:34:42:17
חלקם מהאחיות שלה אפילו
התחתנו עם נוצרים עשירים.

00:34:54:05 00:34:48:14
אומרים שהם היו אנשים מאוד יפים.

00:35:00:08 00:34:54:14
אפילו כשאחותי נולדה,
אח של אמא שלי, "מרצ' יצחק",

00:35:03:03 00:35:00:14
ראה אותה ואמר:

00:35:09:09 00:35:03:19
"כשמלאכים רבים, היפים..."
(פתגם בטיגרינית)

00:35:12:08 00:35:10:01
הם היו אומרים,
"זאת הבת של 'מלקו'?"

00:35:18:16 00:35:14:18
הם היו מאוד יפים, עשירים...

00:35:26:21 00:35:19:21
באתיופיה, אם אתה עשיר אז עד
הסוף, אותו דבר גם אם אתה עני.

00:35:30:15 00:35:27:03
כולם הכירו את השמות שלהם.

00:35:33:22 00:35:31:12
זה כמובן מה שסיפרו לנו,
אני אישית לא הייתי באותה תקופה.

00:35:38:21 00:35:35:04
אחיות שלה התחתנו עם נוצרים.

00:35:46:24 00:35:39:24

הם היו משכנעים
אותם שיתחתנו איתם.

00:35:49:23 00:35:48:04
לכן רוב האחים והאחיות שלה
התחתנו עם נוצרים.

00:35:52:05 00:35:50:21
כולם התחתנו עם נוצרים,
ליתר דיוק.

00:35:55:10 00:35:53:09
רק סבתא שלי לא התחתנה עם נוצרי.

00:36:02:19 00:35:56:20
הם היו מתחתנים לפי היופי,
הידע ועושר שלהם,

00:36:09:10 00:36:06:05
אבל הם מצאו זה את זה.

00:36:16:18 00:36:10:21
איפה ההורים שלך התחתנו
והקימו משפחה?

00:36:20:03 00:36:18:04
אימא שלי התחתנה ב"גאמו".

00:36:21:21 00:36:20:22
אבא שלי היה מ"וולקאית".

00:36:26:13 00:36:21:22
כמובן אחרי שהתחתן איתה ב"גאמו",
הוא הביא אותה ל"וולקאית".

00:36:30:03 00:36:28:24
ואיפה את נולדת?

00:36:33:18 00:36:30:13
אני נולדתי ב"וולקאית".

00:36:38:10 00:36:35:00
בתקופה זו, שנולדת ב"וולקאית",

00:36:43:13 00:36:39:05
מי היה בשלטון באתיופיה?

00:36:48:01 00:36:44:23
אני לא יודעת.

00:36:51:10 00:36:49:13
אבל לפי מה שאומרים...

00:36:55:16 00:36:52:13
האמת שאני לא
כל-כך יודעת מי היה.

00:37:04:07 00:36:57:19
קודם לכן, אמרת לי שסבא שלך
היה בתקופה של המלחמה עם האיטלקים,

00:37:07:18 00:37:06:03
תוכלי להרחיב קצת?

00:37:13:21 00:37:08:12
הוא השתתף במלחמה נגד האיטלקים.

00:37:22:15 00:37:18:12
אומרים שהוא היה גיבור.

00:37:24:10 00:37:23:04
את מכירה אותו?

00:37:27:09 00:37:25:00
סבא שלי?
- כן, יצא לך להכיר אותו?

00:37:30:15 00:37:27:22
בטח, הוא נפטר פה.
- אה, סליחה.

00:37:34:23 00:37:31:06
עד הרגע האחרון, לפני שעלה לארץ,
הוא היה עם הרובה שלו.

00:37:38:14 00:37:35:16
אפילו כשהם היו במסע לארץ,

00:37:44:06 00:37:41:00
כשהם ארגנו מזון,
הגיעו חיילים פתאום.

00:37:48:23 00:37:44:22
כשהם הגיעו,
הוא היה מוכן עם הרובה שלו.

00:38:32:01 00:38:26:15
אפילו המזון לחמורים וסוסים
היה מאוחסן במחסן.

00:38:41:11 00:38:34:11
אני זוכרת שהיו 12 שומרים
בבית של סבא שלי.

00:38:43:23 00:38:42:02
12 איש שמרו על המקום.

00:38:45:02 00:38:44:05
2 בכניסה.

00:38:50:02 00:38:47:10
היו שומרים בכל הכנסיות.

00:38:56:08 00:38:51:00
העניים היו נכנסים
מבלי שהכמרים היו רואים.

00:39:01:12 00:38:57:17
אחרי שהיו אוכלים ושותים, הם היו
יוצאים עם כמויות של מזון לבתיהם.

00:39:07:11 00:39:02:18
בזמן הזה, סבתא שלי הייתה
אחראית, כי הוא תמיד היה בצבא.

00:39:14:13 00:39:13:10
עם הרובה שלו.

00:39:19:14 00:39:16:00
היה לו תפקיד כלשהו?
- בטח, הוא היה מקצוען.

00:39:25:02 00:39:20:05
בגלל זה רציתי שיגידו,
הוא היה מקצוען ובעל תפקיד גדול.

00:39:27:02 00:39:25:22
הוא היה מנהל/קצין.

00:39:28:05 00:39:27:09
מנהל של מה?

00:39:30:16 00:39:29:05
הוא היה קצין בצבא.

00:39:39:04 00:39:32:04
כשהיו מגיעים הרבה אורחים לבית
והיו באים לבקר אותו ולסעוד איתו,

00:39:41:23 00:39:40:02

הוא היה צנוע מאוד.

00:39:50:08 00:39:43:08
כשכולם היו חוגגים, אוכלים ושותים
ערק שסבתא שלי הייתה מכינה,

00:39:55:13 00:39:50:23
ושותים סוזה שהוגשה להם,

00:40:01:15 00:39:55:20
היינו מגישות להם כמה בנות,

00:40:06:13 00:40:02:01
הוא תמיד היה בשקט
ואהב לשמוע את כולם.

00:40:10:21 00:40:08:01
הם מאוד אהבו וכיבדו אותו.

00:40:11:24 00:40:10:24
איפה קרה כל זה?

00:40:14:05 00:40:12:08
ב"גאמו".

00:40:15:21 00:40:14:19
במקום שנקרא "ד'י אבה",
בתוך "גאמו".

00:40:20:12 00:40:17:10
הוא תמיד היה בשלו.

00:40:24:08 00:40:21:03
תמיד הסתפק במעט אוכל.

00:40:32:14 00:40:24:21
לפני שהוא היה יוצא לצבא, הוא היה
לוקח איתו רק "אינג'רה" עם "דק'וס".

00:40:37:21 00:40:32:24
בזה הסתפק, וגם לקח "דאבו ק'ולו".

00:40:43:11 00:40:38:04
הוא לא אהב להגזים,
הוא הסתפק בזה.

00:40:45:21 00:40:44:17
כזה היה.

00:40:52:06 00:40:46:15

בזמן שכולם בארוחה,
חוגגים ועושים רעש,

00:40:57:08 00:40:52:24
הוא היה מתחיל לאכול
רק אחרי שכולם סיימו לאכול.

00:41:02:04 00:40:57:13
בזמן שכולם מדברים,
הוא היה יושב בשקט.

00:41:03:19 00:41:02:04
זה היה בתוך אולם?

00:41:11:11 00:41:09:18
נגיד אם אני מגיע עכשיו לשם,

00:41:18:10 00:41:12:13
כשאני עומד בכניסה,
מה אני רואה?

00:41:20:16 00:41:19:10
מה אני אראה סביבי?

00:41:22:19 00:41:21:11
מה תראה?

00:41:26:01 00:41:23:08
ברגע הראשון,

00:41:30:15 00:41:26:10
מולך יהיה שער,
שהוא תמיד פתוח,

00:41:32:18 00:41:30:16
היה שם שער?
- כן, היה שער.

00:41:34:07 00:41:33:03
זה היה בנוי מבוע?

00:41:38:24 00:41:34:10
זו הייתה גדר מאבנים.

00:41:42:09 00:41:39:07
והיו שתי כניסות.

00:41:43:13 00:41:42:13
סליחה, שלוש.

00:41:47:16 00:41:44:02
אחת בכיוון הזה,
השנייה מכאן והשלישית מפה.

00:41:55:04 00:41:50:20
זה היה מחולק ל-3 או 4 חלקים.

00:42:00:10 00:41:56:15
החלק של המגורים
היה בתוך גדר פנימית.

00:42:01:23 00:42:00:19
אי אפשר לפתוח את זה.

00:42:04:12 00:42:03:06
אם אתה מגיע מבחוץ,

00:42:08:12 00:42:05:08
ואתה רואה שזה נעול,

00:42:11:02 00:42:08:12
זה אומר שצריכים
לפתוח לך מבפנים.

00:42:16:02 00:42:11:11
אי אפשר לפתוח את זה מבחוץ,
צריך שמישהו יפתח לך מבפנים.

00:42:17:24 00:42:16:15
קוראים לזה "דפאו".

00:42:22:16 00:42:18:12
הגדרות היו גבוהות.

00:42:27:04 00:42:26:08
הגדרות.

00:42:28:10 00:42:27:12
בכל חלק.

00:42:36:05 00:42:29:05
יש חלק של עבודה,
חלק של עובדים וחלק של מגורים.

00:42:40:20 00:42:37:19
היה גם חלק של חקלאות,

00:42:44:18 00:42:41:11
זה היה מחולק ל-3 חלקים.

00:42:46:22 00:42:45:01
מה היה הראשון?

00:42:51:24 00:42:47:21
החלק של העובדים ומגוריהם.

00:42:53:16 00:42:52:02
השני של מזון?

00:42:58:16 00:42:54:02
כן, שם היו כל
הפרות ושאר החיות.

00:43:05:08 00:42:59:03
יש את החלק שהיו גרים בתוכו,
ושם בנויים כמה בתים.

00:43:19:01 00:43:17:00
אם הבנתי נכון,

00:43:22:03 00:43:20:00
יש גדר ראשית...
- נכון.

00:43:25:00 00:43:22:03
והכול מחולק ל-4 או 5 חלקים,

00:43:27:15 00:43:25:17
גם מסביב לחלקים יש גדרות.
- כן.

00:43:28:23 00:43:27:24
ואחד של...

00:43:31:01 00:43:29:14
אחד של עבודות ועובדים,

00:43:35:08 00:43:31:12
ואחד של פרות וחיות,

00:43:39:16 00:43:35:21
ואחד של מגורים.

00:43:43:03 00:43:40:11
ובתוך זה יש 4 או 5 בתים?
- כן, זה היה ענק.

00:43:46:12 00:43:44:01
היו 4 בתים.

00:43:48:14 00:43:46:20
...אולם
- ושל מי הבתים?

00:43:50:04 00:43:49:01
2 בתים של שניהם,
אולם אחד ועוד אחד שלהם.

00:44:01:07 00:43:56:15
ודודים שלי גרו בבית ליד.

00:44:06:01 00:44:02:01
כשאורחים היו מגיעים,

00:44:08:03 00:44:07:03
לאן הם נכנסים?

00:44:09:18 00:44:08:05
לחלק של המגורים.

00:44:14:18 00:44:09:24
הם נכנסים ישר לחלק הגדול?
- כן, הם נכנסים ישר לראשי.

00:44:22:10 00:44:15:10
כל מי שבא לבקר,
נכנס דרך הכניסה הראשית.

00:44:25:18 00:44:23:03
וממה זה בנוי?

00:44:32:01 00:44:25:22
זה בנוי מאוהלים?
או שזה היה נראה כמו אולם?

00:44:35:03 00:44:32:04
זה פשוט היה בית.

00:44:39:00 00:44:35:19
זה יכול להכיל
גם 30 או 40 איש?

00:44:48:10 00:44:46:18
כשחברים נוצרים או
מוסלמים היו מגיעים,

00:44:59:08 00:44:53:08
היה להם מקום בנפרד
בשביל הכלים שלהם.

00:45:07:02 00:45:00:04
אחרי שהם אוכלים או מסיימים להשתמש,
היו שמים להם במקומות שלהם.

00:45:08:16 00:45:07:13
וכשהם חוזרים, אותו הדבר.

00:45:11:09 00:45:09:20
ומה זה הכלים?

00:45:12:24 00:45:11:20
היה "שולוחה",

00:45:19:21 00:45:16:04
היה כלי שקראו לו "תרקיס",
שמשמש לעבודות מתכת.

00:45:22:07 00:45:20:10
היו הרבה כלים.

00:45:25:24 00:45:24:02
של הנוצרים?
- של כולם.

00:45:33:19 00:45:28:14
"ברלה" וגביעים,

00:45:35:11 00:45:34:03
רק לגביעים וכוסות ל"סוואה",

00:45:38:23 00:45:36:03
היו 5 או 6 ארונות.

00:45:42:17 00:45:40:24
אם זה בשביל "גוע'וש סוואה",

00:45:47:22 00:45:43:03
זה היה יותר גדול, כמו "שולוחה".

00:45:49:02 00:45:47:22
אם זה "צראיי",

00:45:53:19 00:45:49:11
היו להם כמה ארגזים
של "ברלה" וכוסות.

00:45:56:22 00:45:55:03
זה תמיד היה שטוף בתוך ארגזים,

00:46:02:05 00:45:58:00

וכל אורח שהיה מגיע,
היו לוקחים ומוזגים לו,

00:46:08:24 00:46:02:16
ומגישים לכל מי שרוצה
ב"ברלה" או גביע.

00:46:19:07 00:46:16:07
היו קונים את הכלים
או שזה תמיד היה שם?

00:46:24:01 00:46:20:09
חלקם כן קנו, מובן שהיו
כאלה שפשוט היו שם,

00:46:26:18 00:46:24:12
אבל היו קונים
כל פעם ושומרים בבית.

00:46:28:09 00:46:27:13
ומתי שצריך,

00:46:30:23 00:46:29:01
היו מוצאים ומגישים.

00:46:34:06 00:46:31:12
בהתחלה זה בתוך ארגז,

00:46:40:18 00:46:35:08
ואז שוטפים את זה קצת במים,
ואז ממלאים "ברלה" ומגישים.

00:46:46:16 00:46:41:17
קודם לכן אמרת שהמקום שהאורחים
היו נכנסים בו היה עצום.

00:46:51:07 00:46:47:24
כשהיו רוצים לשבת,
היו ספות או כיסאות?

00:46:57:09 00:46:51:09
היו כסאות, הרבה כסאות,
וגם היה "מדב".

00:47:04:15 00:46:59:09
והיו גם סוג של מיטות
שממשות לשיבה.

00:47:13:01 00:47:06:01
כשסבתא שלי הייתה מכינה עבודות יד,

היא תמיד הייתה עושה את זה בישיבה.

00:47:17:16 00:47:13:15
היא בקושי הייתה עובדת, אבל מה שהייתה עושה, הייתה עושה על כיסא.

00:47:24:21 00:47:18:13
וכשאנשים היו מגיעים, היא הייתה מפסיקה לעבוד.

00:47:32:17 00:47:25:18
היא לא הייתה עובדת כשאורחים היו מגיעים, העובדים היו ממשיכים לבד.

00:47:34:13 00:47:32:17
לא מדברים הרבה.

00:47:40:11 00:47:35:05
כל אחד כבר יודע מה העבודה שלו ומה הוא צריך לעשות כשאנשים באים.

00:47:47:17 00:47:40:17
ילדים קטנים, גדולים וכל המשרתים, כולם מבינים שצריך לעשות משהו.

00:47:50:22 00:47:48:12
אפילו לחמורים שלהם היה כבוד.

00:47:55:15 00:47:51:09
היה צריך לקחת את החמורים לנחל כדי שיוכלו לשתות.

00:48:02:10 00:47:59:06
איך היו מביאים את המים?

00:48:10:14 00:48:03:14
היו לוקחים את החמורים לנהר. - העובדים היו עושים את זה?

00:48:17:00 00:48:10:16
בעיקר העובדים היו עושים את זה, אבל לפעמים גם אנחנו עזרנו.

00:48:21:22 00:48:17:06
היו לוקחים כמה חמורים וסוסים ומעמיסים עליהם את המים.

00:48:40:06 00:48:38:10
היו הרבה חמורים וסוסים.

00:48:44:15 00:48:41:08

בזמן שכולם היו
מדברים הרבה בארוחות,

00:48:51:01 00:48:45:06

הוא תמיד היה בשקט
ומקשיב לכולם.

00:48:56:00 00:48:51:10

אבל כשהוא היה רוצה לתת
תשובה או תגובה למישהו,

00:48:59:19 00:48:56:13

הוא אף פעם לא היה מעיר
לאנשים בזמן שהיו באמצע שיחה.

00:49:01:11 00:49:00:09

גם אם הוא יודע
שהם בוודאות טועים.

00:49:11:18 00:49:04:18

הוא היה מאוד עדין
כשהוא היה מצטרף לשיחות.

00:49:17:08 00:49:12:11

הוא היה פונה אישית לאנשים שהוא חשב
שהם טועים והיה מתקן אותם בעדינות.

00:49:22:03 00:49:18:19

(פתגם באמהרית)

00:49:29:07 00:49:22:16

הוא לא אהב רכילות
וסיפורים שמתבססים על שמועות.

00:49:38:16 00:49:33:07

מי האורחים שהיו מגיעים?
ומאיזה סיבות הם היו מגיעים?

00:49:43:06 00:49:38:23

האורחים היו אנשים
נורא מכובדים וחכמים.

00:49:50:01 00:49:43:18

אפילו הילדים של סבא שלי היו
מסתובבים בהשגחה של שומרים.

00:49:51:07 00:49:50:09

תמיד בהשגחה.

00:50:00:13 00:49:55:08
כל הילדים והמשפחה שלו.

00:50:02:04 00:50:01:06
כשהם הולכים לאן?

00:50:09:05 00:50:03:06
לכל מקום, כשהם הולכים ממקום למקום,
לסחור ב"אמח'רה", "טגראי", "צגדה".

00:50:11:01 00:50:09:17
אף הם פעם לא היו הולכים לבד.

00:50:14:24 00:50:11:15
ומה השומרים היו לוקחים איתם?

00:50:17:15 00:50:15:16
רובים, היו הרבה רובים.

00:50:23:07 00:50:18:06
בדרך לכאן, עד שהגיע לסודן,
הוא הגיע עם 7 רובים משלו.

00:50:25:15 00:50:24:19
הוא הגיע עם רובים לסודן?

00:50:28:08 00:50:26:00
כן, עד סודן,
בסודן לקחו את זה.

00:50:33:06 00:50:28:23
תמיד היה עליו אקדח ו"אמריקן".

00:50:40:23 00:50:33:23
אני לא יודעת איך קוראים לזה,
אבל היה לו רובה גדול ואקדח.

00:50:46:07 00:50:41:03
אחיינים שלו וחמיו
היו להם 4 "גואנדה" (סוג של רובה).

00:50:48:11 00:50:46:19
גם הבן של אחותי
הגיע עם "גואנדה".

00:50:53:08 00:50:50:07
ככה הוא הגיע עד סודן,
עם 7 רובים.

00:51:00:08 00:50:58:04

מפה לשם,

00:51:06:09 00:51:00:24

הוא הלך עם חמיו
להחביא את הרובים.

00:51:11:01 00:51:07:03

היו לו גם מזרקים
ותרופות שהוא היה לוקח,

00:51:15:24 00:51:11:06

שעלו הרבה כסף באתיופיה.

00:51:25:15 00:51:18:15

הוא לקח חצי מזה
והחביא עם הרובים.

00:51:33:10 00:51:26:13

כשהם הלכו, אנשים עקבו אחריהם,

00:51:37:03 00:51:33:19

ולקחו הכול והחזירו
את זה לאתיופיה.

00:51:44:00 00:51:37:16

אנשים נדהמו לראות
את הרובה שלו לא איתו.

00:51:49:09 00:51:45:00

כשראו את הרובה שלו,
אנשים הניחו שהוא מת,

00:51:54:16 00:51:49:19

כי ידעו שהוא לעולם לא היה
נכנע, חלקם האמינו שמכר אותו.

00:51:58:14 00:51:55:12

אנשים היו מאוד עצובים.

00:52:05:06 00:51:59:02

הם היו בטוחים שהוא נהרג, הם הניחו
שהרובה לא איתו כי הוא נהרג.

00:52:12:18 00:52:05:18

אבל העושר שלו ליווה
אותו עד הסוף.

00:52:17:15 00:52:13:16

גם חלק מהשומרים שלו
שמרו עליו עד הסוף.

00:52:19:18 00:52:17:22
סלחי לי, אבל אני רוצה
להחזיר אותך קצת אחורה.

00:52:20:16 00:52:19:20
בסדר, אין בעיה.

00:52:27:10 00:52:20:23
קודם לכן סיפרת לי,
שמישהי הייתה חולה,

00:52:33:02 00:52:30:06
כשהיא שלחה מכתב
שיבוא לקבור אותה.

00:52:35:02 00:52:34:02
זאת הייתה סבתא שלי.

00:52:38:13 00:52:37:09
כן, סבתא שלי, "אדיי ג'מבר".

00:52:40:14 00:52:38:17
תרחיבי לנו קצת בבקשה.

00:52:43:21 00:52:41:19
זאת הייתה סבתא שלי
מצד אמא שלי,

00:52:45:01 00:52:44:00
איפה היא הייתה?

00:52:48:16 00:52:45:17
הם התגרשו והיא נסעה ל"גאמו".

00:52:51:06 00:52:50:02
והיא הייתה שם תקופה.

00:52:55:01 00:52:52:04
כשהייתה שם,
היא שלחה את המכתב.

00:53:02:08 00:52:55:08
ואבא שלה אמר לה
שנשלח מכתב עבורה.

00:53:08:20 00:53:04:18
ואז היא אמרה שהיא תאכזב אותה,

00:53:13:03 00:53:09:15

והיא אמרה שהיא תלך לקבור אותה
ושהיא תלך ל"צלעולו" בשבילה.

00:53:20:09 00:53:13:23
היא לקחה איתה
כל מה שיכלה לקחת.

00:53:29:06 00:53:22:06
היא עזבה את כל מה שהיה לה
והחליטה ללכת לשם.

00:53:32:04 00:53:30:01
הגיעו ל"צלעו".

00:53:36:23 00:53:33:00
זה היה מקום של דודה שלי,
אחות של אבי שלי.

00:53:39:20 00:53:37:11
הם הלכו בשביל סבתא שלי.

00:53:41:08 00:53:40:07
אימא שלי הבינה
שאבא שלי צריך אותה,

00:53:52:21 00:53:49:03
היא כיבדה אותה מאוד.

00:54:00:07 00:53:53:07
הם הגיעו לאולם
של בעלה של דודה שלי.

00:54:03:14 00:54:01:17
והיו שם כל החורף.

00:54:06:04 00:54:04:08
היא רצתה להכין לה משהו,

00:54:14:16 00:54:07:16
היא הכינה במו ידיה
"מוגוגו" לכבודה.

00:54:20:17 00:54:16:23
אחרי זה, כשהיא רצתה
להשתמש במטחנה,

00:54:25:07 00:54:21:14
היא שאלה איפה יש מטחנה.

00:54:29:18 00:54:25:20

היא רצתה להכין "סוואה",

00:54:34:06 00:54:30:05
אשתו של "אבצהלם", אישה מאוד
טובה, נתנה לה "דגושה" ל"סוואה".

00:54:42:18 00:54:35:18
וגם נתנו לה את כל
הכלים שהייתה צריכה,

00:54:45:07 00:54:43:16
חלק היא לקחה מדודה שלי.

00:54:52:15 00:54:45:16
אחרי שאנשים עזרו לה בכל מה
שהייתה צריכה, היא התחילה בתהליך,

00:54:55:19 00:54:53:00
אחרי זה היא טחנה את זה.

00:54:58:22 00:54:56:10
"ישאי מנגיסטו"
הוא בעלה של דודה שלי.

00:55:04:04 00:54:59:04
הם מאוד אהבו זה את זה.

00:55:11:15 00:55:06:00
היא אמרה לו שהיא רוצה
ללכת לטחון אצל "דג'יי מלקו".

00:55:21:10 00:55:14:10
הוא אמר לה ש"תוראס" כבר
עשתה את מה שצריך לעשות.

00:55:26:05 00:55:21:24
היא אמרה שהיא כמו אימא
בשבילה ושהיא חייבת ללכת.

00:55:29:10 00:55:27:12
בסוף הוא השתכנע
ואמר לה בסדר.

00:55:34:12 00:55:30:00
ואז היא לקחה איתה
את המזון שהייתה צריכה.

00:55:38:18 00:55:35:01
כשהגיעה לשם, הם
נדהמו לראות אותה.

00:55:42:07 00:55:39:10
זזה פשוט המשיך ככה.

00:55:49:03 00:55:42:20
אחרי 7 שנים שם, היא אמרה
שהיא רוצה לחזור ל"וולקאית".

00:55:51:01 00:55:49:22
הוא שאל, למה "וולקאית"?

00:55:55:11 00:55:53:03
היא אמרה "אני
לא מוכנה למות פה".

00:56:00:19 00:55:56:07
"אני לא רוצה למות כעוד זקנה
במקום שאני לא שייכת אליו".

00:56:08:05 00:56:01:05
"יש לי מקום ובית ושם
אני יכולה למות בנחת".

00:56:15:19 00:56:11:02
הוא אמר לה "אם זה מה
שאת רוצה, אז זה מה שיהיה".

00:56:19:14 00:56:16:07
בינתיים אימא שלי הכינה
"דאבו", "אינג'רה" ו"סוואה".

00:56:26:24 00:56:21:04
ארגנו סוס בשבילה.
מכיוון שהייתה מאוד גדולה,

00:56:33:15 00:56:27:18
בעליות, היו מורידים אותה מהסוס
והיו לוקחים אותה על הגב.

00:56:35:22 00:56:34:20
העובדים או השומרים
היו סוחבים אותה?

00:56:38:00 00:56:36:04
כן, העובדים.

00:56:44:08 00:56:38:19
אחרי שסבתא שלי חזרה ל"וולקאית",
גם אימא שלי חזרה לבית שלה.

00:56:48:09 00:56:44:22
היא הייתה שם 7 שנים כדי להיות
עם סבתא שלי, כי היא כיבדה אותה.

00:56:55:07 00:56:48:19
טיפלנו בה שם במשך 7 שנים,
קילחנו אותה, דאגנו שתראה טוב,

00:57:02:18 00:56:55:18
היינו מכינות לה אוכל
כדי שלא תהיה רעבה,

00:57:09:04 00:57:03:10
אימא שלי הייתה מכינה לה "אינג'רה"
של "אדייבו", כמו שהיא אהבה לאכול.

00:57:17:22 00:57:13:14
היא הייתה מכינה לה בנפרד.

00:57:20:02 00:57:18:22
כל הזמן הזה היא הייתה ב"צלעו"?

00:57:25:23 00:57:20:08
אחרי 7 שנים, סבתא שלי חזרה
ל"וולקאית" ואימא שלי חזרה ל"גאמו".

00:57:31:12 00:57:27:02
היא באה ל"צעולו" רק
בשביל סבתא שלי, חמותה.

00:57:36:20 00:57:32:09
כמו שאמרת, היא הייתה
אישה מאוד מכובדת.

00:57:41:00 00:57:37:08
וחזרה עם השומרים לבית שלה?
- כן, נכון.

00:57:42:20 00:57:41:08
היו עליות בדרך?

00:57:45:03 00:57:43:05
כן, היו עליות.
- אז איך לקחו אותה?

00:57:50:16 00:57:45:10
היו סוסים והעובדים היו סוחבים אותה
כשהיה צריך, זה היה התפקיד שלהם.

00:57:52:03 00:57:50:21

זה לא בגלל שהייתה חולה, נכון?

00:57:55:00 00:57:52:11
זה רק בגלל שהיא הייתה מבוגרת?
- כן, רק בגלל זה.

00:57:58:13 00:57:55:21
היה לה קשה ללכת כי
היא גם הייתה גדולה.

00:58:09:18 00:58:07:05
איזה חגים היו?

00:58:16:12 00:58:10:10
באיזה חג היו מגיעים הרבה אורחים?
אילו חגים ציינתם במיוחד?

00:58:18:17 00:58:17:18
חגים?

00:58:20:20 00:58:19:17
כמו שאמרת קודם לכן,

00:58:27:18 00:58:21:18
"אבה באדגו" היה איש
מאוד דתי שאהב את הדת.

00:58:31:21 00:58:29:10
הוא היה איש בעל כבוד ועושר.

00:58:43:03 00:58:36:08
השאלה שלי היא,
איך הייתם חוגגים את החגים?

00:58:46:12 00:58:43:20
זה היה קורה בבית כנסת.
היה לו בית כנסת משלו.

00:58:48:09 00:58:46:14
כל זה היה ב"וולקאית"?
- כן, זה היה ב"וולקאית".

00:58:50:16 00:58:49:08
זה תמיד היה בבית כנסת.

00:58:57:07 00:58:51:07
גם כשגדלנו זה היה אותו מנהג.

00:59:01:16 00:58:57:22
ב"פסח" היו שוחטים

כבש בבית כנסת.

00:59:05:04 00:59:02:12

ושם היו אוכלים
ומעבירים את החג.

00:59:08:00 00:59:06:01

ככה זה היה.

00:59:17:18 00:59:10:18

כמו שאמרת קודם לכן,
כשאורחים היו מגיעים,

00:59:22:16 00:59:18:03

תמיד היו מקבלים אותם
בברכה וכבוד עם "ברלה" ו"סוואה".

00:59:26:13 00:59:24:11

איזה מאכלים היו מגישים?

00:59:27:13 00:59:26:15

"אינג'רה".

00:59:31:21 00:59:28:23

"אינג'רה" עם "סגה צ'בחי" (בשר).

00:59:36:23 00:59:33:00

תמיד היו שוחטים כשאורחים מגיעים?
- כן, בטח.

00:59:39:18 00:59:37:17

כש"ביתא ישראל" היו מגיעים,

00:59:42:00 00:59:40:08

תמיד היה "ק'וונט'ה" מוכן,

00:59:48:10 00:59:42:17

אבל אם היו הרבה אורחים,
אז תמיד היינו שוחטים כבש או עז.

00:59:56:19 00:59:50:00

האורחים היו בוחרים את הכבש או העז.
זה היה בשביל להפגין כלפיהם כבוד.

01:00:04:24 00:59:57:24

אחרי שהם בוחרים, העובדים שוחטים
את החיה ומגישים את האוכל ושתייה.

01:00:10:13 01:00:05:13

וכל מה שנשאר זה ליהנות

מהכבוד, מהאוכל ומהשתייה.

01:00:14:18 01:00:10:22

ואיפה האורחים היו ישנים?

01:00:16:23 01:00:14:21

אחרי שהם אכלו ושתו?

01:00:21:20 01:00:17:10

היו מיטות ו"מדבאת",

01:00:26:03 01:00:22:08

היו גם בגדים לאורחים.

01:00:27:10 01:00:26:06

לאורחים?

- כן, לאורחים.

01:00:32:05 01:00:27:12

הין ארונות עם בגדים מקופלים
במיוחד בשביל אורחים שמגיעים.

01:00:36:02 01:00:33:12

כן, כשאורחים מגיעים,

01:00:43:10 01:00:36:19

הם יכולים ללבוש את זה. בנוסף לזה,
היו מוציאים גם "מאסי" ועוד שמיכות.

01:00:45:03 01:00:43:14

הם היו ישנים בתוך האולם?

01:00:47:20 01:00:45:22

או שהיה חדרים לאורחים?

01:00:51:09 01:00:48:15

כן, היו גם חדרים לאורחים.

01:00:56:09 01:00:52:01

היו מיטות ו"מדאב",

שנועדו לשינה,

01:01:00:15 01:00:56:20

הכול היה מסודר מאוד.

01:01:08:13 01:01:01:13

אחרי השימוש, העובדים היו לוקחים
את הבגדים ומכבסים אותם בנהר.

01:01:12:02 01:01:09:03

אחרי זה היו מקפלים
ושומרים אותם לאורחים הבאים.

01:01:24:03 01:01:20:23
סבא וסבתא שלי, באותה תקופה...

01:01:36:02 01:01:33:09
ואיפה היו ישנים העובדים?

01:01:39:10 01:01:36:10
היה להם מקום לישון בו?

01:01:41:08 01:01:39:12
או שפשוט היו ישנים איפה שאפשר?

01:01:58:12 01:01:51:12
היו מארגנים לעצמם
פינות שבהן יכלו לישון,

01:02:10:01 01:02:03:08
וחלקם היו מארגנים לעצם "אגוזה",

01:02:14:10 01:02:10:11
ו"ג'נדה" וכך היו ישנים.

01:02:21:07 01:02:16:01
ובבוקר קמים מוקדם,
כדי לשרת את האורחים.

01:02:40:15 01:02:37:02
היו לך עבודות לעשות?

01:02:41:19 01:02:40:19
לי?
- כן.

01:02:47:07 01:02:44:08
הייתי טוחנת, מכינה "אנג'רה",
מכינה "סוואה", עושה "ספינים",

01:02:52:06 01:02:49:00
...תופרת.
הייתי גם בחקלאות.

01:02:58:23 01:02:53:14
הייתי הולכת עם החקלאים?
- בטח, אם היה צריך, הייתי הולכת.

01:03:04:16 01:03:02:14
הייתי עוזרת הרבה.

01:03:08:09 01:03:06:12
היית שוברת קרשים?

01:03:10:20 01:03:08:17
היה לנו עובד לקרשים.

01:03:12:16 01:03:11:13
אבל הייתי מביאה מים.

01:03:16:20 01:03:12:17
אם הייתי צריכה מים ל"סוואה",
אז הייתי לוקחת איתי חמור.

01:03:20:18 01:03:17:16
אבל קרשים...

01:03:24:03 01:03:21:00
העובדים היה אתכם?

01:03:28:22 01:03:24:17
לא, הם היו עסוקים
בעבודות שלהם.

01:03:31:21 01:03:29:06
זה היה בתשלום?
- כן, בטח, הם עובדים לכל דבר.

01:03:34:02 01:03:32:13
אחרי שהם היו שוברים את הקרשים,
היו שמים אוותם בערמות.

01:03:39:02 01:03:34:22
הם גם היו עוזרים לסדר
אותם כמו שצריך.

01:03:46:10 01:03:39:24
הם היו עושים ערימות ב"סלבה",

01:03:51:17 01:03:46:24
כך היו מפרידים אותם
לפי הסוגים והגדלים.

01:03:57:19 01:03:53:12
כל זה היה כשהיית קטנה
בבית של ההורים שלך?

01:04:00:13 01:03:58:08
לא, זה לא היה
בבית של ההורים שלי.

01:04:03:12 01:04:00:14
זה היה בבית שלך אחרי שהתחתנת?

01:04:05:13 01:04:03:23
כן, זה היה אחרי שהתחתנתי.

01:04:06:19 01:04:05:23
וכשהיית בבית של ההורים שלך?

01:04:08:03 01:04:07:00
אצל ההורים שלי?
- כן.

01:04:10:06 01:04:08:17
לא, לא הייתי עושה את זה.

01:04:13:02 01:04:10:19
אתה לא תאמין, יום אחד,

01:04:16:19 01:04:13:20
אימא שלי מאוד פינקה אותנו,
אף על פי שהיינו בנות,

01:04:18:23 01:04:17:09
לא היינו מביאות מים.

01:04:19:20 01:04:18:24
וקרשים?

01:04:21:12 01:04:19:22
גם קרשים לא.

01:04:27:18 01:04:22:17
אימא שלי הייתה קמה בבוקר מאוד
מוקדם, והייתה מביאה 3 פעמים מים.

01:04:32:02 01:04:29:07
אחרי שהביאה,
לפני שכולם התעוררו,

01:04:34:11 01:04:32:18
היא הייתה הולכת
להביא קרשים.

01:04:36:06 01:04:35:07
ואז, יום אחד,

01:04:42:06 01:04:37:14
חברה שלי אמרה לי

שאבוא איתה להביא קרשים.

01:04:45:05 01:04:42:15
ואז אימא שלי אמרה לה,
"הבת שלי לא תביא קרשים".

01:04:48:05 01:04:45:17
היא ענתה "אבל כולם עושים את זה",
ואז אימא שלי אמרה, "לא הבת שלי".

01:04:49:20 01:04:48:23
היא אמרה לה שאני לא הולכת.

01:04:52:18 01:04:51:20
אחרי שאמרה לה לא,

01:05:00:15 01:04:53:18
היא אמרה לי "בואי פשוט נלך
שתינו", שכנעה אותי והלכנו,

01:05:03:17 01:05:01:05
זה היה בבוקר.

01:05:07:10 01:05:04:01
ואז היא ראתה אותנו
מרחוק עם הקרשים,

01:05:13:04 01:05:07:17
אימא שלי הגיעה עצבנית,
ושאלה אותה, "למה לקחת את הבת שלי?"

01:05:17:10 01:05:13:21
ואז היא לקחה את הקרשים
ולקחה אותם בעצמה,

01:05:18:20 01:05:17:18
ואני הלכתי בלי לסחוב כלום.

01:05:22:03 01:05:19:11
ככה היא הייתה.

01:05:23:06 01:05:22:03
היא לקחה הכול בעצמה?
- כן.

01:05:28:18 01:05:23:22
היא גם מאוד כעסה עליה, פשוט
היינו חברות ורצינו להביא קרשים.

01:05:39:21 01:05:38:11

היא לקחה אותם ממני

01:05:41:14 01:05:40:17
והיא הזהירה אותה.

01:05:45:18 01:05:43:21
היא אמרה "שהבת שלי
תסחב קרשים? הבת שלי?"

01:05:47:18 01:05:46:09
"הבת שלי לא תסחב
כל עוד אני על הרגליים".

01:05:57:03 01:05:53:14
היא לא נתנה לנו לסחוב קרשים.
ואז התחתנתי, הייתי מאוד קטנה.

01:06:01:20 01:05:59:15
אנחנו נחזור לזה יותר מאוחר.
- או-קיי, אין בעיה.

01:06:08:03 01:06:03:21
כמו שאמרת, הייתן חברות,

01:06:13:22 01:06:08:20
היא רצתה שתבואי
איתה להביא קרשים,

01:06:16:08 01:06:14:17
אף שאימא שלך לא הסכימה.

01:06:23:11 01:06:16:17
הייתן שרות שירים ביחד?
אילו שירים הייתן שרות?

01:06:25:22 01:06:24:06
כן, היינו שרות הרבה.

01:06:27:21 01:06:26:16
בעיקר שירים של חתונות.
- רק אם את זוכרת.

01:06:31:17 01:06:28:07
היו שירים של חתונות.

01:06:35:16 01:06:33:05
הייתן חבורה?
- כן, היינו כמה חברות.

01:06:40:21 01:06:37:08

חברה שלי התחתנה,
והיה שיר על החתונה,

01:06:46:02 01:06:42:05
היינו מתאספות.

01:06:49:13 01:06:46:13
"לרדת נמוך"

01:06:50:20 01:06:49:22
אמרתי להן שיחזרו אחריי.

01:06:55:02 01:06:52:06
זה בכלל שיר באמהרית.

01:06:59:23 01:06:56:11
זה אומר "ח'רגו ט'להון,
גבר לקח אותך."

01:07:11:22 01:07:05:18
את חשבת על השיר בראש?
- כן, זה סתם עבר לי בראש.

01:07:15:06 01:07:12:20
היו עוד.

01:07:19:13 01:07:17:16
הזכרת לי הרבה.

01:07:24:01 01:07:22:09
ויום אחרי...

01:07:31:16 01:07:28:02
"אדנו אדנוי",
הדבש והמתוק שלי."

01:07:35:09 01:07:31:23
אבל זה שיר שהיה מוכר,
היינו שרות גם את זה.

01:07:38:21 01:07:36:14
אחרי שאני התחתנתי,

01:07:41:09 01:07:40:01
לא רציתי ללכת

01:07:44:00 01:07:41:20
למשפחה של בעלי.

01:07:45:18 01:07:44:01

רציתי להישאר.

01:07:55:16 01:07:53:16

הלכנו לגבעה, ואמרתי
להן שחשבת על שיר.

01:07:57:01 01:07:55:21

הן שאלו, "איזה?"

01:08:01:17 01:07:57:14

"לעולם לא ניפרד שלושתנו,

01:08:07:17 01:08:03:15

נבנה את ביתנו
בעד ארק'י (שם מקום)."

01:08:20:15 01:08:16:14

כמו שאמרת קודם לכן,
לא היית מביאה מים וקרשים.

01:08:22:01 01:08:21:02

הייתי מביאה מים.

01:08:24:24 01:08:22:17

כשהייתן הולכות להביא מים,

01:08:26:15 01:08:25:19

הייתן הולכות לבד?

01:08:28:13 01:08:26:17

כן, זה היה קרוב.
- אה, זה היה קרוב.

01:08:32:08 01:08:30:01

כמה זמן הליכה?

01:08:35:18 01:08:32:10

זה קרוב, מאוד קרוב.
אפילו ה"מרכז" היה יותר רחוק.

01:08:37:13 01:08:36:07

"המרכז" היה יותר רחוק.

01:08:39:20 01:08:38:12

כנראה לא יותר מחצי שעה.

01:08:41:08 01:08:39:21

איזה חצי שעה?

01:08:46:08 01:08:42:16

10 דקות, הנחל
היה קרוב אלינו.

01:08:54:18 01:08:47:18
אז לא הייתן צריכות שגברים
ישמרו עליכן או יעזרו לכן.

01:08:58:18 01:08:55:04
לא, מה פתאום,
היינו רק בנות וחברות.

01:09:03:20 01:08:59:22
היינו קוראות זו לזו
גם סתם, בשביל לשחק.

01:09:06:12 01:09:04:05
גם כשהיינו
הולכות להביא מים,

01:09:12:19 01:09:06:23
זה היה אחרי ששיחקנו שם,
שחינו, שטפנו את בגדינו וייבשנו,

01:09:15:07 01:09:13:10
ורק אחרי זה היינו
חוזרות עם המים.

01:09:21:11 01:09:16:07
היינו הולכות 3 פעמים ביום,
וכל פעם זה היה אותו דבר.

01:09:23:08 01:09:21:16
היו הרבה מים.

01:09:27:07 01:09:24:24
היו הרבה מים מתוקים.

01:09:36:21 01:09:33:07
הנחל היה קרוב לבית שלנו.

01:09:43:16 01:09:37:21
הייתה עבודת בית
שאהבת במיוחד?

01:09:46:16 01:09:45:13
מה הכי אהבתי?

01:09:49:11 01:09:47:05
מאוד אהבתי לנקות.
אני אהבת ניקיון.

01:09:55:00 01:09:53:23
אהבתי גם להכין "בונה".

01:10:01:13 01:09:55:16
אני זוכרת שכשאימא שלי
הייתה עובדת,

01:10:03:09 01:10:01:13
הייתי שואלת אותה,
"אימא, את רוצה קפה?"

01:10:09:20 01:10:06:15
היא הייתה אומרת לי, "בתי היקרה,
תסיימי לנקות ותכיני לי קפה".

01:10:11:17 01:10:10:03
אז הייתי עושה.

01:10:14:08 01:10:12:08
אבל לא הייתי טוחנת.

01:10:16:00 01:10:14:15
למה אהבת את זה כל-כך?
- לא יודעת.

01:10:19:22 01:10:17:10
כנראה אהבת להכין קפה?

01:10:27:00 01:10:22:15
כנראה דאגתי לאימא שלי,
כי היא תמיד הייתה עובדת.

01:10:29:23 01:10:27:01
הייתי שואלת אותה, "בא לך
לשתות קפה?" ואז הייתי מכינה לה.

01:10:32:11 01:10:30:11
כנראה בגלל זה אהבת להכין.
- כן, כן.

01:10:40:15 01:10:33:15
אהבתי גם ניקיון,
ולהביא מים זה היה כיף.

01:10:46:17 01:10:41:22
קראו לי "כלב ים",

01:10:53:05 01:10:47:20
כי מאוד אהבתי לשחות

כשהיינו הולכות להביא מים.

01:11:06:02 01:11:02:13
כמו שאמרת,
אהבת להכין "קפה" ולנקות,

01:11:11:15 01:11:06:16
מי לימד אותך להכין "בונה"?

01:11:14:05 01:11:11:23
הייתי רואה ולומדת.

01:11:16:11 01:11:15:03
הייתי רואה כשהייתי קטנה.

01:11:22:02 01:11:17:11
יום אחד, כשהיינו ילדות, הגיעו
אורחים ודודה הכינה "בונה",

01:11:29:06 01:11:22:06
היא עשתה אש חזקה מדי
ושרפה את ה"בונה".

01:11:34:14 01:11:31:07
ואני אמרתי לה,
"את עוד תשרפי את האורחים".

01:11:38:14 01:11:35:18
אחרי שכולם הסתכלו עליי,
יצאתי וברחתי מהחדר.

01:11:43:17 01:11:40:10
אני לא אשכח את זה.
אז הייתי מסתכלת.

01:11:48:08 01:11:44:13
אפילו סבא שלי ז"ל,
מאוד אהב לשתות "בונה".

01:11:52:15 01:11:49:03
הוא אהב את ה"בונה" שלו אחרת.
כשהיינו מכינות לו "בונה",

01:11:57:07 01:11:53:15
קודם כל שוטפים טוב את הידיים,
ואז שוטפים את ה"מוק'לו",

01:12:05:05 01:11:58:07
ואז שוטפים את ה"בונה" ביד,

01:12:08:06 01:12:05:05
אחרי 6 סיבובים של שטיפה,

01:12:13:22 01:12:08:18
הוא היה נותן הוראות
איך הוא רוצה שזה ירתח.

01:12:20:11 01:12:15:12
אני הייתי רואה מהצד כשהוא היה
מדריך אותן איך להכין לו קפה.

01:12:25:14 01:12:21:13
וככה ראיתי ולמדתי.

01:12:39:16 01:12:32:16
איך הייתם מכינים "בונה"?
תוכלי ללמד אותי קצת?

01:12:43:04 01:12:41:20
איך מתחילים?

01:12:48:06 01:12:44:23
קודם כל אתה מארגן "מוק'לו".

01:12:50:20 01:12:49:08
אחרי זה אתה מדליק אש.

01:12:53:22 01:12:52:08
איך אני מדליק אש?

01:12:59:23 01:12:55:11
אני צריך קרשים לזה?
- כן, צריך קרשים, אם זה כמו פעם.

01:13:06:14 01:13:00:21
ואז מדליקים את הקרשים
עם גפרור או בשפשוף.

01:13:13:03 01:13:08:05
לוקחים להבה ומדליקים את השאר.

01:13:15:22 01:13:13:15
היו גפרורים?
איך הייתם מדליקים את האש?

01:13:17:03 01:13:16:06
היו גפרורים.

01:13:18:17 01:13:17:16
שקניתם?

- כן.

01:13:20:21 01:13:19:11
היה גם "בולד".

01:13:24:04 01:13:21:22
מה זה "בולד"?
- זה אבנים כאלו.

01:13:30:11 01:13:24:24
אם לא היה "גפרורים",
אז היינו משתמשים ב"בולד".

01:13:32:22 01:13:31:08
זה היה מאוד נוח לשימוש.

01:13:37:22 01:13:33:09
תוך זמן קצר,
אפשר ליצור מזה אש.

01:13:44:17 01:13:38:23
מדליקים עם זה משהו קטן,
ועם זה מדליקים משהו גדול.

01:13:50:04 01:13:47:23
ואז?
- זהו, מדליקים את האש.

01:13:55:07 01:13:50:17
ואיפה מדליקים את האש?
בחוץ? או בתוך הבית?

01:14:00:03 01:13:57:15
בתוך הבית.

01:14:06:10 01:14:03:00
אם החדר היה גדול,
אז היו 2 "מדג'ה".

01:14:10:20 01:14:07:01
אחד בצד של ה"מוגוגו",
והשני בצד של האורחים.

01:14:16:18 01:14:12:21
כשאורחים מגיעים,
מדליקים את זה.

01:14:20:15 01:14:18:01
ואז קולים את ה"בונה"?
- כן, קולים את זה מול האורחים.

01:14:24:13 01:14:21:05
והם פשוט יושבים שם?

01:14:30:06 01:14:25:04
הם בפנים, יש להם כסאות ו"מדב",
הם רואים הכול, כי זה חלק מזה.

01:14:35:10 01:14:30:23
אחרי זה, עוברים בין האורחים
עם הקפה הקלוי, והם מברכים עליו.

01:14:37:08 01:14:35:20
אחרי זה, שמים
את ה"ג'בנה" על האש,

01:14:42:06 01:14:37:21
שופכים את זה
ל"מוגדאי" וטוחנים.

01:14:47:14 01:14:43:08
ואז מוזגים את זה ל"פנג'ל",

01:14:51:18 01:14:48:16
ואז מגישים ושותים.

01:15:01:20 01:14:59:21
בבית שלכם...

01:15:09:09 01:15:03:12
היית עוזרת לאימא שלך
לטפל בילדים הקטנים?

01:15:15:16 01:15:09:21
הפתעת אותי עם השאלה הזו.

01:15:20:21 01:15:17:21
אני לא אהבתי את זה.

01:15:30:20 01:15:24:14
יום אחד אימא שלי ביקשה ממני
לסחוב את הילדה הקטנה.

01:15:37:01 01:15:32:19
זאת הייתה אחותי הקטנה,
אשתו של "צהייה".

01:15:41:24 01:15:37:07
מאוד לא רציתי לעשות את זה,
אבל בכל זאת סחבתי אותה על הגב.

01:15:45:00 01:15:43:10
מפה לשם,

01:15:52:05 01:15:46:01
הייתה פינה שהיו בה עזים,

01:15:59:09 01:15:55:10
הן היו סגורות בכלוב,

01:16:02:18 01:16:00:09
איכשהו הם יצאו משם
בזמן שסחבתי את אחותי הקטנה.

01:16:09:21 01:16:03:07
עכשיו, היד של אחותי
הייתה על הגדר.

01:16:13:02 01:16:10:08
האבן נפלה על היד של אחותי.

01:16:18:14 01:16:14:15
עד עכשיו יש לה צלקת.

01:16:23:11 01:16:20:14
ירד לה הרבה דם, וגם לא היו
רופאים זמינים באותה תקופה.

01:16:29:24 01:16:24:13
ואני כעסתי על אמא
שהכריחה אותי לסחוב אותה.

01:16:36:11 01:16:32:19
לא אהבתי את זה, אפילו את
הילדים שלי בקושי הייתי סוחבת.

01:16:40:22 01:16:37:02
הייתי משכיבה אותם לישון,
אבל לסחוב לא אהבתי.

01:16:50:21 01:16:47:10
לגבי ה"מיי מחזי",

01:16:58:04 01:16:54:02
אמרת לי שהיו קוברים את זה,
וכשזה נגמר היו מביאים עוד.

01:17:06:24 01:16:59:24
מתי היו משתמשים ב"מיי מחזי",

01:17:09:16 01:17:08:03
אחרי שאישה ילדה?
- כן, אחרי לידה,

01:17:11:15 01:17:09:17
או כשהיא מקבלת מחזור.

01:17:13:19 01:17:12:03
"אבה דסטה" ז"ל,

01:17:22:13 01:17:18:03
הוא היה מברך עם "מ" מזני".

01:17:28:01 01:17:22:21
אחרי המחזור ואחרי שהייתה 7 ימים
בבית הנפרד, אחרי מקלחת וצום.

01:17:31:00 01:17:28:22
רק אחרי שהכוכבים
יוצאים, הוא היה מברך.

01:17:36:00 01:17:31:16
רק אז מברכים אותה.

01:17:42:00 01:17:37:00
מפה לשם, חמותי סיפרה לי,

01:17:48:18 01:17:42:09
אחרי שסיימה את המחזור בבית,
היא רצתה ללכת עם הבן שלה לקניות.

01:17:56:00 01:17:51:15
וכשהכוכבים יצאו,
האיש הגיע וחיפש אותה.

01:17:59:23 01:17:56:10
לא הבינו איפה היא,
כי הייתה אחרי צום, לפי המסורת.

01:18:03:05 01:18:00:12
הוא שאל אותה,
"איפה היית, בתי? חיפשתי אותך."

01:18:10:11 01:18:04:23
היא אמרה לו, הלכתי לקנות
כמה דברים לילדים.

01:18:15:00 01:18:11:09
היא סיפרה לנו
שחיפשו אותה הרבה.

01:18:19:03 01:18:15:16
את ה"מיי מנזי"

01:18:25:19 01:18:21:09
היו שומרים במקום גבוה.
וכדי להוריד את זה,

01:18:32:02 01:18:26:05
היו משתמשים בסולם או
בילד שיעלה על מישהו מבוגר.

01:18:36:08 01:18:32:13
בדרך כל ילד קטן
מוריד את זה.

01:18:42:01 01:18:38:01
איפה?
- בתוך בית הכנסת.

01:18:46:21 01:18:42:06
נשים לא היו נכנסות לשם.

01:18:51:16 01:18:47:10
והגברים צריכים לחלוץ נעליים,

01:18:53:11 01:18:52:04
אבל הנשים לא היו נכנסות.

01:19:00:00 01:18:53:24
לכן ילד קטן עולה על
מישהו מבוגר ומוריד את זה.

01:19:02:03 01:19:00:07
אחרי שהוא מוריד,

01:19:04:11 01:19:02:06
לוקחים את זה ממנו, לוקחים
מה שצריך ומחזירים את זה למקום.

01:19:07:17 01:19:06:03
מי עושה את זה?

01:19:09:10 01:19:07:23
ה"קס".

01:19:16:01 01:19:10:02
הילד עולה למעלה ומוריד את זה,

01:19:19:09 01:19:17:22

אחרי זה,

01:19:21:13 01:19:19:14
ה"קס" לוקח את זה ממנו.

01:19:27:23 01:19:22:13
וה"קס" לוקח חלק שצריך,
ונותן לילד להחזיר למקום.

01:19:31:20 01:19:29:05
ובזמן הזה, הילד תמיד
נמצא על כתפיים של מבוגר.

01:19:32:23 01:19:31:20
ואחרי זה?

01:19:36:00 01:19:33:21
ככה זה היה.

01:19:39:17 01:19:36:10
כשה"מיי מזזי" היה עומד להיגמר,

01:19:44:13 01:19:40:16
כדי שלא יקרה מצב
שלא יהיה בכלל,

01:19:46:21 01:19:45:02
היה מקום שהיו קוברים בתוכו.

01:19:48:18 01:19:47:16
לא היינו עוברים במקום הזה.

01:19:53:21 01:19:48:23
למרות שלא היו הרבה
נוצרים במקום שהיינו בו,

01:19:56:12 01:19:54:12
אנחנו היינו בנפרד.

01:19:59:12 01:19:56:17
זה היה מקום מיוחד.

01:20:03:02 01:20:00:12
היה "קרש" ארוך בשם "סמאלבה",

01:20:05:22 01:20:04:05
ככה היו מזהים
את המיקום של המקום.

01:20:08:08 01:20:06:05

ושם קברו את זה בתוך "ע'ותרו".

01:20:15:07 01:20:09:04
כשהיו מגיעים לשם, היו חופרים
כדי למלא מחדש את מה שאוזל.

01:20:20:19 01:20:15:11
הגברים התחילו לחפור שם,

01:20:24:04 01:20:21:04
אחרי שהם חפרו 3 או 4 ימים,

01:20:31:09 01:20:25:02
וכדי שלא ישברו
בטעות את ה"עותרו",

01:20:36:02 01:20:31:17
הם חפרו במרחק מסוים
מהמיקום של ה"עותרו".

01:20:42:00 01:20:38:00
וביום השלישי,
"קח'סאי תזזו" נפטר.

01:20:47:01 01:20:42:23
לא יודעים מה הסיבה,
אבל כנראה הוא היה חולה ונפטר.

01:20:50:04 01:20:47:20
כולם היו מופתעים.

01:21:00:02 01:20:53:13
זה היה כנראה מעשה שהכעיס
את אלוהים, מיד הפסיקו לחפור.

01:21:02:24 01:21:01:20
פשוט הפסיקו עם זה.

01:21:04:11 01:21:03:08
בסוף גם הם לא רצו את זה?

01:21:08:08 01:21:04:21
הם פחדו, זה מפחיד מאוד.

01:21:11:03 01:21:08:17
הכוונה הייתה להציל מישהו,

01:21:14:18 01:21:11:16
אבל אם מי שחופר מת תוך כדי,

01:21:20:18 01:21:15:00
כנראה זה מעשה שאלוהים לא אהב.
בכל מקרה, הם מייד הפסיקו עם זה.

01:21:27:16 01:21:21:10
וקודם סיפרתי לך על זה
ש"קס מקונן" הגיע, נכון?

01:21:28:16 01:21:27:18
כן.
- כן, זה היה ככה.

01:21:33:14 01:21:30:07
כשהם היו באמצע חפירות,
הוא הגיע באמצע?

01:21:39:17 01:21:33:17
כן, הוא במקרה
הגיע מ"טגראי".

01:21:43:09 01:21:40:06
כשנסענו לירושלים,

01:21:46:01 01:21:44:05
ל"סיגד",

01:21:51:13 01:21:47:24
ה"לבנים" שאלו למה
יש פה הרבה "ח'בשה"?

01:21:58:03 01:21:52:02
ענינו, "חג". ושאלו "איזה חג, אתם
יודעים?", ענינו, "בטח שידועים".

01:22:05:13 01:21:58:13
זה ביום שני,
כשנסענו לירושלים?

01:22:07:00 01:22:05:24
בברכת כהנים.

01:22:11:02 01:22:07:13
לא, זה היה בסיגד.
- אה, זה היה ב"סיגד".

01:22:13:08 01:22:12:07
זה היה מזמן.

01:22:16:15 01:22:14:22
זה היה כשהיו הולכים לכותל?

- כן, בדיוק.

01:22:21:20 01:22:18:10

התעצבנתי מאוד.

01:22:27:02 01:22:22:06

בסך הכול חגגנו חג "סיגד".

זה מה שעבר לי בראש.

01:22:36:10 01:22:29:10

הם אמרו שהם לא יודעים מאיפה

זה הגיע, אם זה בכלל אמיתי.

01:22:41:05 01:22:38:13

ואם לא שואלים,

אז לא לומדים מאיפה זה הגיע.

01:22:42:13 01:22:41:14

אבל זה ידוע.

01:22:43:19 01:22:42:14

תן לי לספר לך,

01:22:50:12 01:22:44:02

כשבן דוד שלי, ז"ל, נפטר,

01:22:54:21 01:22:51:00

"פאנטה אסרסאי".

בשבעה או בשלושים,

01:22:57:09 01:22:55:07

אמרתי לו,

01:23:01:21 01:22:58:05

"יש משהו שנורא מפריע לי".

01:23:04:17 01:23:02:15

"איך הדת שלנו נראית?"

01:23:06:09 01:23:05:02

הוא שאל, "למה את מתכוונת, בתי?"

01:23:10:09 01:23:07:04

"אתמול היינו בירושלים,"

01:23:13:03 01:23:10:18

"שאלו אותנו

אם אנחנו בכלל יהודים".

01:23:19:00 01:23:13:03

כי חוץ מזה שזה פשוט "חג",
הם לא יודעים באמת מה זה.

01:23:22:17 01:23:19:21
הייתי מאוד עצבנית באותו רגע.

01:23:25:15 01:23:23:11
שאלתי אותו בסערת רגשות.

01:23:31:04 01:23:26:01
כי גדלנו עם ערכים שה"קסים" לימדו
אותנו ואנחנו באמת מאמינים בזה.

01:23:36:06 01:23:31:20
הייתי מאוד מבולבלת
כששאלתי אותו.

01:23:37:09 01:23:36:13
ואז הוא ענה,

01:23:43:19 01:23:37:16
הוא קרא ל"פנחס",
וביקש ממנו שיביא את הסידור.

01:23:50:05 01:23:44:05
ואז הוא התחיל לדבר
איתי על עזרא ונחמיה.

01:23:54:20 01:23:51:01
ואז הוא קישר
את זה לשאלה שלי.

01:23:58:06 01:23:55:08
אומרים שהמקום לא היה קיים,

01:24:04:09 01:23:58:17
"וולקאית" זה מקום מאוד יפה,
יש שם דברים יפים וקדושים.

01:24:11:10 01:24:06:08
אנשים מתו במקום הקדוש הזה.

01:24:16:23 01:24:12:00
ואז הוא סיפר על האנשים
שחפרו בשביל "מיי זמבי".

01:24:21:00 01:24:17:06
וככה סיפרו לי את הסיפור.

01:24:28:04 01:24:23:18

כשהתחתנת,

01:24:31:21 01:24:28:18
או לפני שהתחתנת,

01:24:38:01 01:24:32:20
את זוכרת שהתארסת? איך היה?
ומי נכח שם?

01:24:42:05 01:24:39:15
חמי, "גרסלה צגם" ז"ל.

01:24:45:10 01:24:43:02
הייתי ילדה קטנה,
הייתי בת 6 כשהתחילו את התהליך.

01:24:48:14 01:24:45:12
איפה זה היה?

01:24:53:13 01:24:51:04
זה היה ב"וואפארגף"?

01:24:55:03 01:24:53:22
או במקום אחר?

01:24:59:07 01:24:56:13
זה היה ב"צלעולו".

01:25:02:09 01:25:00:23
התארסתי כשהיינו ב"צלעולו".

01:25:09:17 01:25:03:21
אבא של החתן

01:25:11:04 01:25:09:22
היה "קס".

01:25:13:05 01:25:11:22
"אבה דסטה".

01:25:19:00 01:25:13:22
היה לו בית כנסת,
והוא היה מנהל אותו.

01:25:20:17 01:25:19:06
מאיפה הם היו?

01:25:21:24 01:25:20:21
"וולק'אית".

01:25:27:04 01:25:23:21
הוא היה קרין(של התורה).

01:25:30:12 01:25:27:24
אבל הבית כנסת היה ב"וולק'אית".

01:25:33:16 01:25:31:01
הוא היה הולך וחוזר.

01:25:43:16 01:25:37:16
היה לו דוד "קס",
הוא עדיין בחיים.

01:25:48:23 01:25:47:23
הוא "קס".

01:25:53:22 01:25:51:00
הוא אחיין שלו.

01:26:00:24 01:25:54:07
הוא אמר לו שהוא רוצה
שילמד את ה"אורית",

01:26:07:14 01:26:01:16
הוא שלח אותו עם "קס אברהם"
למקום שלומדים בו "אורית".

01:26:10:15 01:26:09:02
הם הלכו כדי ללמוד.

01:26:11:23 01:26:10:20
לאין הם הלכו?

01:26:17:13 01:26:12:08
זה היה ב"אמח'רא", לא יודעת
אם זה היה בצפון או לא.

01:26:21:05 01:26:19:03
אני לא יודעת איך קוראים
למקום, אבל הם הלכו לשם.

01:26:24:05 01:26:21:20
אני התארסתי בגיל 6.

01:26:32:01 01:26:25:02
המשפחות הכירו טוב מאוד.

01:26:37:16 01:26:32:17
הם יודעים הכול.

01:26:43:10 01:26:39:13
הוא ביקש רשות מאבא שלי,
ואבא שלי הסכים לזה.

01:26:50:19 01:26:43:19
הוא אמר לו שאני עדיין
קטנה ושזו רק הבטחה.

01:26:55:05 01:26:52:22
אבל את הבנת מה קורה?
- לא.

01:26:56:18 01:26:55:11
את עדיין היית ילדה.
- ילדה קטנה.

01:26:59:05 01:26:56:22
הם פשוט סגרו ביניהם.
- כן, כן.

01:27:03:07 01:26:59:22
אחרי שהתארסתי בגיל 6,

01:27:09:23 01:27:04:06
כל שנה בראש השנה,
היו מביאים לי הרבה מתנות.

01:27:12:18 01:27:11:15
אחרי זה,

01:27:19:22 01:27:13:23
הוא החליט שהספיקו לו
לימודי "אורית" וחזר לבית שלו.

01:27:22:18 01:27:20:10
וזה הכעיס מאוד את חמי.

01:27:30:16 01:27:23:18
"קס אברהם" המשיך,
אבל הוא פרש.

01:27:31:23 01:27:30:23
זה הכעיס אותו מאוד.

01:27:36:21 01:27:32:09
אבא שלו החליט שהוא לפחות צריך
לחתן אותו, אם הוא לא לומד "אורית".

01:27:39:01 01:27:37:09
ושאל את אבא שלי.

01:27:42:05 01:27:39:03
הוא אמר לו "הבת שלי עדיין קטנה,
אני לא אתן לך אותה".

01:27:46:13 01:27:42:23
והוא ענה, "חיכיתי לך עד עכשיו".

01:27:48:19 01:27:47:06
"אנחנו חברים מאוד טובים".

01:27:52:03 01:27:49:06
בכל מקרה, אבא שלי לא הסכים.

01:28:00:08 01:27:53:24
ובערך כשהייתי בת 12,

01:28:02:08 01:28:00:24
התחתנו.

01:28:04:10 01:28:03:00
בהתחלה, חלק מהזמן
הייתי שם וחלק פה.

01:28:11:18 01:28:04:18
בשנתיים הראשונות זה לא היה באמת
רציני, כי בכל זאת הייתי קטנה.

01:28:18:24 01:28:12:05
בקיצור, לא באמת
היינו כמו בעל ואישה.

01:28:21:17 01:28:19:05
התחתנתי בגיל 12.

01:28:29:16 01:28:26:15
איך הייתה החתונה?

01:28:32:01 01:28:30:07
ההורים שלי חגגו.

01:28:35:04 01:28:32:24
זה היה בבית שלכם?
- כן, ב"צלעולו".

01:28:40:01 01:28:36:08
כשסבתא שלי עדיין הייתה שם.

01:28:45:22 01:28:41:18
מי הזמן ומה הוגש?

איך זה היה נראה?

01:28:48:16 01:28:46:08
שחטו הרבה.

01:28:53:18 01:28:51:05
הרבה בשר.

01:29:01:04 01:28:54:04
כל המקום ושכנים היו שם,
והוא הביא איתו את החברים שלו.

01:29:09:02 01:29:04:12
מה היו התכונים?
לקראת החתונה?

01:29:17:18 01:29:12:11
אני מתכוונת,
אילו הכנות היו?

01:29:23:22 01:29:18:02
היו הרבה הכנות,
"ברברה", "ט'סמי", "א'חלי"...

01:29:28:00 01:29:24:02
ומי היה עושה
את כל העבודות בית?

01:29:34:04 01:29:28:13
השכנים.
השכנים תמיד היו עוזרים.

01:29:42:00 01:29:35:00
עזרה של שכנים זה מאוד חשוב,
אי אפשר באמת לעשות משהו בלי שכנים.

01:29:50:21 01:29:45:07
העובדים שהיו,
שסיפרת עליהם קודם,

01:29:52:24 01:29:51:09
הם לא היו אז?

01:29:55:14 01:29:53:01
להורים שלי לא היו עובדים.

01:29:57:22 01:29:55:22
היו לסבים ולסבתות שלי.

01:29:59:10 01:29:57:24

להם כן היו.

01:30:03:00 01:29:59:23
ההורים שלי עשו בעצמם.

01:30:04:22 01:30:03:10
עושר היה אצל ההורים שלהם.

01:30:07:21 01:30:05:02
ההורים שלהם היו מאוד עשירים.

01:30:14:21 01:30:08:06
הם היו מאוד מכובדים, אבל לא ברמה שהיו להם עובדים כמו להורים שלהם.

01:30:18:23 01:30:15:13
בזמן ההכנות בבית,

01:30:22:04 01:30:19:10
כשאמרו לך שאת מתחתנת,
מה הרגשת?

01:30:27:24 01:30:22:17
לא כל-כך הבנתי את המשמעות של זה, הייתי ילדה קטנה.

01:30:30:19 01:30:28:08
אימא שלי בכתה איתי.

01:30:36:04 01:30:31:10
אהבתי את אימא שלי מאוד.
היינו חברות טובות.

01:30:43:21 01:30:36:21
היינו מאוד קרובות.

01:30:45:15 01:30:44:15
הייתה בינינו אהבה גדולה.

01:30:47:20 01:30:45:23
כשראתה אותי בוכה,
גם היא בכתה.

01:30:59:19 01:30:53:18
היו לך חברות שהתחתנו לפניך?

01:31:03:18 01:30:59:20
לא, אני הראשונה שהתחתנה.

01:31:07:15 01:31:05:06

איך הן הגיבו
כשראו אותך מתחתנת?

01:31:12:05 01:31:09:17

אני חושבת שהן התרגשו.

01:31:17:14 01:31:12:17

אבל אני עדיין
לא עיכלתי את זה.

01:31:21:08 01:31:18:06

יכול להיות שהיו כאלה
שהפריע להן שהתחתנתי ראשונה.

01:31:25:17 01:31:22:10

אבל הייתי בכלל ילדה.

01:31:29:11 01:31:26:16

פשוט קרה מה שהיה צריך לקרות.
לא הייתי מספיק בוגרת כדי להבין.

01:31:32:08 01:31:30:13

אפשר להגיד שזה היה חובה.

01:31:40:21 01:31:35:02

את זוכרת משהו
שאהבת בזמן החתונה?

01:31:50:03 01:31:45:12

בתור ילדה התלהבתי מהמתנות.

01:31:54:02 01:31:50:12

אהבת את המתנות?

- כן, כן.

01:31:56:10 01:31:54:21

בגדים חדשים, "אסרת".

01:31:57:21 01:31:56:20

מה זה "אסרת"?

01:32:01:12 01:31:58:11

"ק'וטצ'ה", זהב.

01:32:02:15 01:32:01:13

זהב או כסף?

01:32:06:02 01:32:02:23

כסף בעיקר.

01:32:11:12 01:32:07:10
וגם "אלבו", "סלבי", טבעות,

01:32:18:16 01:32:12:17
שרשראות, צמידים, איפור...

01:32:19:24 01:32:18:21
נעליים?

01:32:21:06 01:32:20:06
לא היה נעליים.

01:32:22:18 01:32:21:11
לא היו?
- לא היו נעליים.

01:32:27:13 01:32:24:07
יחפים.
- יחפים?

01:32:29:11 01:32:27:13
לא היו נעליים.

01:32:31:14 01:32:30:05
לא היו.

01:32:36:04 01:32:33:18
אבל לא היינו צריכים נעליים.

01:32:39:24 01:32:37:05
היו אומרים לנו שהיו
לנו רגליים של "וואנצ'ה".

01:32:41:03 01:32:40:06
מה זה אומר?

01:32:45:10 01:32:41:12
היו לנו רגליים יפות, שלא
נראו כאילו הן דורכות על אדמה.

01:32:46:15 01:32:45:19
לדוגמא חמי,

01:32:52:01 01:32:48:11
תמיד היה אומר, "למשפחת באדגו
יש רגליים של "וואנצ'ה".

01:32:58:18 01:32:54:13
הייתם מורחים משהו

או שזה היה טבעי?

01:33:01:16 01:32:59:01
לא, זה טבעי.

01:33:05:19 01:33:01:24
היו אומרים שאנחנו
לא דורכים על אדמה.

01:33:14:04 01:33:07:19
איך קיבלו אותך בבית של חמך?

01:33:21:14 01:33:14:20
קיבלו אותי מאוד יפה, וגם חמותי.

01:33:24:07 01:33:22:07
היינו אוכלים "אינג'רה" ביחד,

01:33:27:17 01:33:24:22
גם כשהיינו יוצאים היינו ביחד,

01:33:33:20 01:33:29:10
אני וגיסתי היינו חברות טובות.

01:33:36:03 01:33:34:06
הייתה לי גיסה אחת ז"ל.

01:33:39:04 01:33:37:03
הייתי כמו בת משפחה לכל דבר.

01:33:44:11 01:33:39:15
הם חיבקו אותי כמו אחות,
אחרת לא הייתי נשארתי שם.

01:33:48:04 01:33:45:02
הם חיבקו אותי ואהבו אותי.

01:33:53:24 01:33:49:22
הם אפילו לא היו אוכלים בלעדי.

01:34:00:13 01:33:56:19
כשנפרדת מהורים שלך והלכת לשם,

01:34:02:16 01:34:01:13
היית מאוד עצובה?

01:34:04:23 01:34:02:23
מאוד מאוד מאוד.

01:34:11:06 01:34:05:21

התגעגעת לאחים ואחיות שלי,
להורים שלי ולבית מאוד.

01:34:13:14 01:34:11:15
אבל לא הייתה בררה.

01:34:21:14 01:34:14:14
אבל הם פינקו אותי ואהבו אותי
כל-כך עד ששכחתי מזה.

01:34:25:16 01:34:23:07
חיבקו אותי כמו הילדה שלהם.

01:34:28:16 01:34:26:10
היינו עושים הכול ביחד.

01:34:33:06 01:34:29:13
איזה עבודות היית עושה שם?

01:34:40:15 01:34:33:15
שם באמת עבדתי,
טוחנת, מביאה מים וקרשים.

01:34:42:09 01:34:40:17
בבית של חמי וחמותי עבדתי קשה,

01:34:46:14 01:34:43:09
אבל הם כיבדו ואהבו אותי מאוד.

01:34:52:05 01:34:47:15
מה ששלהם היה שלי.

01:35:00:20 01:34:53:20
הם היו קונים לי הרבה מתנות.

01:35:07:00 01:35:03:10
אבל כן, עבדתי שם מאוד קשה.

01:35:15:15 01:35:08:15
אנשים היו נדהמים מהעבודה
שלי שם, כי הייתי מאוד קטנה.

01:35:23:04 01:35:17:15
השכנות היו באות
לראות אותי עובדת.

01:35:32:01 01:35:25:01
כלומר, שכל מה שלא עשית
בבית שלך, שם למדת ועשית.

01:35:37:11 01:35:32:04
כל מה שאימא שלי לא נתנה לי לעשות,
עשיתי בבית של חמי וחמותי.

01:35:48:05 01:35:41:20
בבית הייתי ילדה ומפונקת,
אבל שם עבדתי קשה.

01:35:51:19 01:35:48:15
זאת גם הייתה משפחה של בנים.
חמותי הייתה לבדה.

01:35:56:13 01:35:52:04
היינו טוחנות ומארחות אורחים,
כי הם היו עשירים ותמיד היו אורחים.

01:36:04:06 01:35:57:06
היינו עובדות יום ולילה.
כל הזמן היינו על הרגליים.

01:36:08:11 01:36:06:10
וככה במשך 8 שנים.

01:36:12:10 01:36:09:09
גרת שם 8 שנים?
- כן, גרתי איתם 8 שנים.

01:36:13:21 01:36:12:24
ואז לאן הלכת?

01:36:18:08 01:36:14:11
ואז היה לנו בית משלנו.
- זה היה קרוב לשם?

01:36:20:01 01:36:18:18
כן, זה היה קרוב.

01:36:30:07 01:36:24:19
וזה היה גם חלק
מההסכם בין המשפחות.

01:36:33:01 01:36:30:23
הוא היה נוסע ל"ח'ומר" לחרוש,

01:36:40:17 01:36:33:17
הוא גם היה סוחר
בשומשום, "ט'סמי".

01:36:49:02 01:36:44:02
זה היה כמו סדר באזורים, אנחנו

היינו באזור שהמשפחות רצו לפתח.

01:36:51:13 01:36:49:13
אתם היית בסידור החמישי?
- כן, אנחנו היינו בחמישי.

01:36:58:12 01:36:52:09
2 הורים ו-3 אחים.

01:36:59:24 01:36:58:19
5 בסך הכול.

01:37:05:16 01:37:01:10
כל מה שהוא הרוויח
מהעבודה ב"ח'ומרה",

01:37:07:13 01:37:06:06
מאז שהתחתנו,

01:37:11:00 01:37:08:02
שמנו את זה בצד,

01:37:18:18 01:37:12:15
וככה חסכנו הרבה כסף
במשך 8 שנים.

01:37:27:08 01:37:20:08
ויצאנו מאוד מסודרים משם.

01:37:34:13 01:37:29:22
הוא היה מאוד חרוץ.
אהב לחרוש ולסחור.

01:37:39:12 01:37:35:16
היו לכם ילדים כשעברתם?

01:37:43:20 01:37:40:22
הייתה לי בת שאיבדתי.

01:37:47:22 01:37:45:16
איבדתי אותה כשהייתה קטנה.
זאת הייתה הבכורה שלי.

01:37:55:05 01:37:50:19
ואז ילדתי עוד לאחר שעברנו.

01:38:00:07 01:37:56:19
כשעברתם לבית משלכם,

01:38:03:19 01:38:01:14

מי בנה את הבית?

01:38:08:19 01:38:05:01
בנינו אותו ביחד.

01:38:13:14 01:38:09:11
זה היה "גדגדה".

01:38:23:08 01:38:19:02
מי בנה את הבית?

01:38:27:16 01:38:23:08
היו אנשים שעזרו לכם?
- כן, כולם עזרו זה לזה.

01:38:35:23 01:38:28:22
אין דבר כזה לבד.
כולם היו עוזרים פעם.

01:38:48:24 01:38:43:21
אחרי שעברתם לבית,
לקחתם איתכם רהיטים?

01:38:56:07 01:38:49:07
חמותי נתנה לנו כמה דברים,
וגם השכנים והמשפחות עזרו.

01:38:59:02 01:38:58:00
איזה רהיטים היו פעם?

01:39:05:11 01:38:59:05
"מוגוגו", "צח'לי",
"ע'ותרו" של מים,

01:39:13:10 01:39:07:15
מטחנה ו "מלנק'ט'י" ...
"מוק'לו".

01:39:21:16 01:39:16:04
וחוץ מזה,
היה לי הרבה ציוד לתפירה.

01:39:26:01 01:39:22:03
ועם הזמן, למדתי לעשות הכול.

01:39:34:15 01:39:27:22
כשעברת לבית החדש, מה הרגשת?
- זה היה מאוד מרגש.

01:39:38:19 01:39:36:01

זה שיא ההתרגשות.

01:39:39:16 01:39:38:19
למה?

01:39:45:16 01:39:40:17
זה אומר שאני כבר לא ילדה
ושאני עצמאית.

01:39:50:11 01:39:48:08
כי אין מי שיגביל אותי.

01:39:58:05 01:39:51:05
זה השלב שבו אני דואגת
לעצמי ולמשפחה שלי.

01:40:06:11 01:39:59:11
היינו מאוד חרוצים,
היו לנו חיים מאוד טובים בסך הכול.

01:40:15:08 01:40:08:08
היו לנו תנאים טובים.
לא היה לנו רע.

01:40:22:19 01:40:19:00
אפילו החברים בדור שלנו
היו מקנאים בנו קצת.

01:40:25:04 01:40:24:03
למה הם היו מקנאים?

01:40:33:08 01:40:26:08
כי לא היה חסר לנו דבר.
היה לנו כל מה שהיינו צריכים.

01:40:43:00 01:40:37:17
כל מה שדיברנו עד עכשיו,

01:40:45:13 01:40:43:22
זה סיפור.

01:40:51:03 01:40:46:08
מכל מה שדיברנו עד עכשיו,

01:40:56:10 01:40:52:08
יש משהו שאת מתגעגעת אליו?

01:41:00:15 01:40:56:23
תקשיב, ברור שמתגעגעים.
- למה את הכי מתגעגעת?

01:41:05:10 01:41:02:04
בתקופה שהייתי עם ההורים?
- גם, אבל הכול.

01:41:13:14 01:41:06:14
החיים מאוד הפכפכים,
רוב האנשים כבר נפטרו.

01:41:18:17 01:41:13:18
וחלקנו פה בחיים.

01:41:23:18 01:41:19:03
אנחנו נמצאים במדינה מבורכת,
אבל מה שהיה פעם כבר אין עכשיו.

01:41:29:02 01:41:24:06
עכשיו חסר את ה"ביחד".

01:41:33:17 01:41:30:18
גם אין כל-כך זמן לזה.

01:41:37:01 01:41:34:22
זה משהו שמאוד חסר.

01:41:39:16 01:41:37:12
ומובן שיש גם געגועים
לאחים ואחיות,

01:41:42:13 01:41:40:11
ולשיתוף פעולה.

01:41:47:19 01:41:43:12
אלו הדברים שחסרים לנו.

01:41:50:01 01:41:48:22
כן, זה חסר לנו.

01:41:58:05 01:41:51:05
יש לנו הרבה כוונות,
אבל לא תמיד יוצא כמו שרוצים.